

Udskriftsdato: 13. december 2025

2008/1 LSF 162 (Gældende)

**Forslag til Lov om ændring af dyreværnsloven og forskellige andre love
(Forbud mod udstilling af ørekuperede hunde, forbud mod reklame for og
salg af visse genstande, hold og fremvisning af dyr i cirkus,
påbudsordning, betaling for opfølgende besætningskontrol og tematiserede
kontroller m.v.)**

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsmin., j.nr. 2007-5400-0006

Forslag

til

Lov om ændring af dyreværnsloven og forskellige andre love

(Forbud mod udstilling af ørekuperede hunde, forbud mod reklame for og salg af visse genstande, hold og fremvisning af dyr i cirkus, påbudsordning, betaling for opfølgende besætningskontrol og tematiserede kontroller m.v.)

§ 1

I dyreværnsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1343 af 4. december 2007, foretages følgende ændringer:

1. § 11, stk. 2, ophæves.

Stk. 3-4 bliver herefter stk. 2-3.

2. § 11, stk. 3, der bliver stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Hale- eller ørekuperede hunde må ikke udstilles eller på anden måde fremvises med henblik på bedømmelse af hundens ydre, dens brugsegenskaber eller færdigheder. Forbudet gælder dog ikke for hunde, der er halekuperet i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i medfør af § 14, stk. 3, 2. pkt.«

3. I § 11, stk. 4, der bliver stk. 3, ændres »stk. 3« til: »stk. 2«

4. Efter § 12 indsættes:

»§ 12 a. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at reklame for og salg af genstande, der ikke må anvendes ved behandlingen af dyr, ikke er tilladt. Ministeren kan i den forbindelse endvidere fastsætte regler om, at forsøg kan straffes.«

5. § 17, stk. 2, 1. pkt., ophæves.

6. I § 17, stk. 3, ændres »politidirektørens tilladelse« til »tilladelse fra en fødevareregion«.

7. § 17, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Justitsministeren kan fastsætte regler om hold og fremvisning af dyr i cirkus, forlystelsesparker og lignende virksomheder, herunder om forbud mod hold og fremvisning af visse vilde dyrearter.«

8. I § 18, stk. 1, ændres »politidirektørens tilladelse« til »tilladelse fra en fødevareregion«.

9. I § 21, stk. 2, ændres »kredsdyrlægen« til: »fødevareregionen«.

10. I § 23, 3. pkt., ændres »om politisager« til: »i retsplejelovens kapitel 80«.

11. I § 24 a, stk. 1, ændres »ansatte dyrlæger i fødevareregionerne og i Fødevarestyrelsen« til: »personer ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri«.

12. I § 24 a, stk. 2 og 3, ændres »Ansatte dyrlæger i fødevareregionerne og i Fødevarestyrelsen« til: »Personer ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri«.

13. I § 24 a indsættes som stk. 6 og 7:

»Stk. 6. Tilsynsmyndigheden kan som led i kontrol efter stk. 1-3 medtage dokumenter, herunder udskrift af elektroniske data eller kopier heraf, samt medtage hele dyr eller udtage prøver fra levende og døde dyr mod kvittering. Hvis det skønnes nødvendigt for at undersøge, om der foreligger en overtrædelse af regler i dyreværnsloven eller regler fastsat i medfør heraf, kan dyrlæger ansat i tilsynsmyndigheden aflive et dyr med henblik på at udtage prøver af dette.

Stk. 7. Personer, hvis dyr er blevet aflivet i medfør af stk. 6, 2. pkt., har krav på erstatning for den derved tilføjede skade, hvis der ikke efterfølgende rejses påtale, påtale opgives eller tiltalte frifindes. Erstatning ydes for økonomisk skade. Erstatning kan nedsættes eller nægtes, såfremt den pågældende selv har givet anledning til foranstaltningerne.«

14. Efter § 24 a indsættes:

»§ 24 b. Konstaterer en person nævnt i § 24 a, stk. 1, at regler i denne lov, regler fastsat i medfør heraf eller regler i Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forsvarlig behandling af dyr og beskyttelse af dyrs velfærd er overtrådt, kan en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri meddele den ansvarlige for et dyrehold påbud om inden for en fastsat frist at træffe de foranstaltninger, som findes nødvendige for at overholde disse regler. Påbud skal meddeles skriftligt. Endvidere skal den, der har ansvaret for dyret, have lejlighed til at udtale sig, før påbudet meddeles.

Stk. 2. Stk. 1, 2. og 3. pkt., kan fraviges i det omfang, det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret.

Stk. 3. Der kan ikke meddeles påbud efter stk. 1, hvis den ansvarlige for dyreholdet i forvejen er meddelt pålæg efter § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud meddelt i medfør af stk. 1 bortfalder, hvis der efterfølgende udstedes pålæg efter § 21 vedrørende samme forhold.

§ 24 c. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at fødevareregionen kan meddele den ansvarlige for et dyrehold påbud om at modtage rådgivning samt at udarbejde og gennemføre en handlingsplan med henblik på at rette op på dyrevelfærdsmæssige problemer i besætningen.

§ 24 d. Afgørelser, der træffes efter § 24 b og efter regler udstedt i medfør af § 24 c, kan påklages til Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklager. Klage over afgørelser skal indgives senest 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Sekretariatet kan i særlige tilfælde behandle en klage, selv om klagen er indgivet efter fristens udløb. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre Sekretariatet fra Fødevarer- og Veterinærklager træffer anden afgørelse.

Stk. 2. Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklagers afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 24 e. Udgifter i forbindelse med den opfølgende besætningskontrol, der finder sted i forbindelse med egenkontrollen eller som følge af et påbud efter § 24 b, afholdes af den enkelte besætningsejer, medmindre justitsministeren bestemmer andet.

Stk. 2. Beløb, som opkræves i henhold til stk. 1, og som ikke betales rettidigt, tillægges en årlig rente svarende til renten i henhold til rentelovens § 5. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr. For erindringskrivelser ved for sen betaling betales et beløb på 100 kr.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om beregning og opkrævning af beløb som nævnt i stk. 1 og 2.

§ 24 f. Ejere af besætninger med mindst 10 landbrugsdyr eller heste betaler et årligt beløb på 108 kr. til dækning af udgifterne i forbindelse med dyrevelfærdsrejseholdets tematiserede kontroller. Beløbet pris- og lønreguleres årligt pr. 1. januar med den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks. Det regulerede beløb afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

Stk. 2. Beløb, som opkræves i henhold til stk. 1, og som ikke betales rettidigt, tillægges en årlig rente svarende til renten i henhold til rentelovens § 5. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr. For erindringsskrivelser ved for sen betaling betales et beløb på 100 kr.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om opkrævning af beløb som nævnt i stk. 1 og 2.«

15. I § 26, *stk. 2*, indsættes som *4. pkt.*:

»Formanden og medlemmerne beskikkes for 3 år ad gangen.«

16. I § 26 *a*, *stk. 1*, ændres »efter anmodning fra en politidirektør« til »efter anmodning fra en politidirektør eller en fødevareregion«.

17. I § 28, *stk. 2, nr. 1*, udgår »eller«.

18. I § 28, *stk. 2, nr. 2*, ændres »tilladelse.« til: »tilladelse eller«.

19. I § 28, *stk. 2*, indsættes som *nr. 3*:

»3) undlader at efterkomme et påbud efter § 24 b, stk. 1.«

§ 2

I lov nr. 528 af 6. juni 2007 om hold af heste, som ændret ved lov nr. 315 af 30. april 2008, foretages følgende ændringer:

1. § 33 affattes således:

»§ 33. Konstaterer politiet eller en person ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, at regler i denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov er overtrådt, kan politiet eller en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri påbyde den ansvarlige for hesteholdet inden for en fastsat frist at rette op på de forhold, som ikke er i overensstemmelse med disse regler.«

§ 3

I lov nr. 336 af 16. maj 2001 om hold af slagtekyllinger foretages følgende ændringer:

1. I § 10, *stk. 1*, ændres »Fødevareregionerne« til: »Personer ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri«.

2. I § 16, *stk. 1*, ændres »Ansatte i Fødevaredirektoratet og fødevareregionerne« til: »Personer ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri«.

§ 4

I lov nr. 404 af 26. juni 1998 om indendørs hold af drægtige søer og gylte, som ændret ved lov nr. 433 af 31. maj 2000 og lov nr. 295 af 30. april 2003, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 9 a indsættes:

»Kapitel 2 a

Påbud

§ 9 b. Konstaterer en person nævnt i dyreværnslovens § 24 a, stk. 1, at regler i denne lov eller regler fastsat i medfør heraf er overtrådt, kan en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri meddele den ansvarlige for et dyrehold påbud om inden for en fastsat frist at træffe de foranstalt-

ninger, som findes nødvendige for at overholde disse regler. Påbud skal meddeles skriftligt. Endvidere skal den, der har ansvaret for dyret, have lejlighed til at udtale sig, før påbudet meddeles.

Stk. 2. Stk. 1, 2. og 3. pkt., kan fraviges i det omfang, det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret.

Stk. 3. Der kan ikke meddeles påbud efter stk. 1, hvis den ansvarlige for dyreholdet i forvejen er meddelt pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud meddelt i medfør af stk. 1 bortfalder, hvis der efterfølgende udstedes pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold.

Stk. 4. En afgørelse efter stk. 1 kan påklages til Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklager. Klage over afgørelser skal indgives senest 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Sekretariatet kan i særlige tilfælde behandle en klage, selv om klagen er indgivet efter fristens udløb. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre Sekretariatet fra Fødevare- og Veterinærklager træffer anden afgørelse.

Stk. 5. Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklagers afgørelse efter stk. 4 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

2. I § 10, *stk. 1*, ændres » §§ 5-9 a« til: »§§ 5-9 a eller undlader at efterkomme et påbud efter § 9 b, *stk. 1*«

§ 5

I lov nr. 104 af 14. februar 2000 om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin, som ændret ved lov nr. 280 af 25. april 2001, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 7 indsættes:

»Kapitel 2 a

Påbud

§ 7 a. Konstaterer en person nævnt i dyreværnslovens § 24 a, *stk. 1*, at regler i denne lov eller regler fastsat i medfør heraf er overtrådt, kan en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri meddele den ansvarlige for et dyrehold påbud om inden for en fastsat frist at træffe de foranstaltninger, som findes nødvendige for at overholde disse regler. Påbud skal meddeles skriftligt. Endvidere skal den, der har ansvaret for dyret, have lejlighed til at udtale sig, før påbudet meddeles.

Stk. 2. Stk. 1, 2. og 3. pkt., kan fraviges i det omfang, det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret.

Stk. 3. Der kan ikke meddeles påbud efter stk. 1, hvis den ansvarlige for dyreholdet i forvejen er meddelt pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud meddelt i medfør af stk. 1 bortfalder, hvis der efterfølgende udstedes pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold.

Stk. 4. En afgørelse efter stk. 1 kan påklages til Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklager. Klage over afgørelser skal indgives senest 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Sekretariatet kan i særlige tilfælde behandle en klage, selv om klagen er indgivet efter fristens udløb. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre Sekretariatet fra Fødevare- og Veterinærklager træffer anden afgørelse.

Stk. 5. Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklagers afgørelse efter stk. 4 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

2. I § 8, *stk. 1*, ændres » §§ 3-5 a« til: »§§ 3-5 a eller undlader at efterkomme et påbud efter § 7 a, *stk. 1*«

§ 6

I lov nr. 173 af 19. marts 2001 om udendørs hold af svin foretages følgende ændringer:

1. Efter § 15 indsættes:

»Kapitel 6 a

Påbud

§ 15 a. Konstaterer en person nævnt i dyreværnslovens § 24 a, stk. 1, at regler i denne lov eller regler fastsat i medfør heraf er overtrådt, kan en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri meddele den ansvarlige for et dyrehold påbud om inden for en fastsat frist at træffe de foranstaltninger, som findes nødvendige for at overholde disse regler. Påbud skal meddeles skriftligt. Endvidere skal den, der har ansvaret for dyret, have lejlighed til at udtale sig, før påbudet meddeles.

Stk. 2. Stk. 1, 2. og 3. pkt., kan fraviges i det omfang, det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret.

Stk. 3. Der kan ikke meddeles påbud efter stk. 1, hvis den ansvarlige for dyreholdet i forvejen er meddelt pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud meddelt i medfør af stk. 1 bortfalder, hvis der efterfølgende udstedes pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold.

Stk. 4. En afgørelse efter stk. 1 kan påklages til Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklager. Klage over afgørelser skal indgives senest 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Sekretariatet kan i særlige tilfælde behandle en klage, selv om klagen er indgivet efter fristens udløb. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre Sekretariatet fra Fødevarer- og Veterinærklager træffer anden afgørelse.

Stk. 5. Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklagers afgørelse efter stk. 4 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

2. I § 16, stk. 1, ændres » §§ 3-13« til: » §§ 3-13 eller undlader at efterkomme et påbud efter § 15 a, stk. 1«

§ 7

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2009, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Forbudet mod udstilling af ørekuperede hunde i dyreværnslovens § 11, stk. 3, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, gælder ikke for hunde, der er født før lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Dyreværnslovens § 17, stk. 3, § 18, stk. 1, og § 26 a, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, 8 og 16, træder i kraft den 1. januar 2010.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter ikrafttrædelsestidspunktet for dyreværnslovens § 17, stk. 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, og §§ 24 e og 24 f, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 14.

§ 8

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
 - 1.1. Lovforslagets formål
 - 1.2. Lovforslagets indhold og baggrund
 - 1.2.1. Ændringer som følge af veterinærforliget
 - 1.2.2. Ændringer som følge af rapporten om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv.
 - 1.2.3. Øvrige ændringer
2. Fødevaremyndighedernes velfærdskontrol
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.2. Justitsministeriets overvejelser
3. Bevissikring
 - 3.1. Gældende ret
 - 3.2. Justitsministeriets overvejelser
4. Påbudshjemmel
 - 4.1. Gældende ret
 - 4.2. Justitsministeriets overvejelser
5. Betaling for dele af velfærdskontrollen
 - 5.1. Gældende ret
 - 5.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 5.2.1. Gebyrer for opfølgende besøg
 - 5.2.2. Finansiering af dyrevelfærdsrejseholdets tematiserede kontroller
6. Hold og fremvisning af dyr i cirkus mv.
 - 6.1. Gældende ret
 - 6.2. Anbefalinger fra arbejdsgruppen om fremvisning af dyr i cirkus mv.
 - 6.2.1. Hold og fremvisning af vilde dyr i cirkus
 - 6.2.2. Ny model for regulering af hold og fremvisning af dyr i cirkus
 - 6.3. Justitsministeriets overvejelser
7. Tilladelse til oprettelse af zoologiske anlæg og erhvervsmæssig handel med dyr mv.
 - 7.1. Gældende ret
 - 7.2. Justitsministeriets overvejelser
8. Forbud mod udstilling af ørekuperede hunde
 - 8.1. Gældende ret

- 8.2. Justitsministeriets overvejelser
- 9. Forbud mod reklame for og salg af visse genstande
 - 9.1. Gældende ret
 - 9.2. Justitsministeriets overvejelser
- 10. Beskikkelsesperiode for Dyreværnsrådets medlemmer
 - 10.1. Gældende ret
 - 10.2. Justitsministeriets overvejelser
- 11. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
- 12. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
- 13. Administrative konsekvenser for borgere
- 14. Miljømæssige konsekvenser
- 15. Forholdet til EU-retten
- 16. Hørte myndigheder mv.
- 17. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Lovforslagets formål

Lovforslaget har primært til formål at gennemføre de ændringer af dyreværnsloven, som er nødvendige for at gennemføre dele af det forlig om veterinærområdet, der blev indgået mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre den 22. august 2008.

Endvidere har lovforslaget til formål at gennemføre anbefalingerne fra en arbejdsgruppe under Justitsministeriet, som i november 2008 afgav en rapport om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv.

Herudover indeholder lovforslaget en udvidelse af forbudet mod at reklamere for og sælge genstande, der ikke må anvendes ved behandlingen af dyr, og et forbud mod udstilling mv. af ørekuperede hunde.

Endelig foreslås det, at godkendelse af og tilsyn med zoologiske anlæg, dyrehandler mv. overgår til fødevarerregionerne, der foreslås indsat en beskikkelsesperiode for medlemmerne af Det særlige råd vedrørende dyreværnsspørgsmål (Dyreværnsrådet), ligesom der foretages visse justeringer af mere teknisk karakter.

1.2. Lovforslagets indhold og baggrund

1.2.1. Ændringer som følge af veterinærforliget mv.

Der blev i sommeren 2007 nedsat en arbejdsgruppe med henblik på at foretage en gennemgribende undersøgelse af kontrollen og beredskabet på det veterinære område. I arbejdsgruppen deltog repræsentanter for bl.a. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender (nu Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri), Fødevarestyrelsen, Justitsministeriet, Finansministeriet, Den Danske Dyrlægeforening, Landbrugsrådet, Dyrenes Beskyttelse og DyreværnsOrganisationernes SamarbejdsOrganisation (DOSO). Ar-

bejdsgruppen afleverede sin rapport »Undersøgelse af det veterinære område« til fødevareministeren den 30. januar 2008.

Som opfølgning på veterinærundersøgelsen blev der under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri nedsat en hurtigarbejdende embedsmandsarbejdsgruppe med repræsentanter for Fødevarestyrelsen og Finansministeriet, der fik til opgave at udarbejde et oplæg til en politisk beslutning om den fremtidige indretning af veterinærområdet.

Den 22. august 2008 blev regeringen sammen med Dansk Folkeparti og Radikale Venstre enige om et fire-årigt forlig om veterinærområdet.

Af veterinærforliget fremgår det bl.a., at der skal udarbejdes en model for brug af teknikere i velfærds-kontrollen, som i dag udelukkende udføres af dyrlæger. Brugen af træned teknikere blev også anbefalet i en rapport afgivet i maj 2008 af Justitsministeriets arbejdsgruppe vedrørende skuldersår hos søer.

Brugen af teknikere i forbindelse med velfærdskontrollen forudsætter en ændring af dyreværnsloven. Lovforslaget indeholder derfor et forslag om, at ansatte under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, f.eks. teknikere fra Plantedirektoratet, fremover kan bemyndiges til at udføre kontroller af besætninger og andre dyrehold med henblik på beskyttelse af dyrs velfærd.

Lovforslaget indeholder desuden forslag om, at disse personer – som led i velfærdskontrollen – skal kunne medtage dokumenter mv. samt udtage prøver fra dyr med henblik på at undersøge og dokumentere overtrædelser af dyreværnslovgivningen.

Det fremgår endvidere af veterinærforliget, at der skal iværksættes en styrket incitamentsstruktur i forhold til dyrevelfærd, herunder en »gult kort«-ordning i relation til skuldersår, ligesom der skal tages initiativ til en øget betaling fra besætningsejernes side i forbindelse med velfærdskontrollen.

På den baggrund foreslås det i lovforslaget, at der indføres en påbudsordning, hvorefter en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan meddele den ansvarlige for et dyrehold påbud om inden for en fastsat frist at træffe de foranstaltninger, som findes nødvendige for at overholde regler i dyreværnsloven, regler fastsat i medfør af denne lov eller regler i Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forsvarlig behandling af dyr og beskyttelse af dyrs velfærd. En tilsvarende ordning foreslås indført i forhold til de tre eksisterende love vedrørende hold af svin.

Endvidere foreslås det, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at fødevareregionerne kan pålægge den ansvarlige for et dyrehold at modtage rådgivning samt at udarbejde og gennemføre en handlingsplan med henblik på at rette op på dyrevelfærds-mæssige problemer i besætningen. Denne bemyndigelsesbestemmelse vil bl.a. kunne finde anvendelse i forbindelse med etableringen af en såkaldt »gult kort«-ordning i forhold til skuldersår hos søer.

Herudover foreslås det, at der indføres et gebyr for opfølgende besøg, der finder sted i forbindelse med egenkontrollen eller som opfølgning på et påbud udstedt i medfør af den ovennævnte påbudsordning. Endvidere foreslås det, at ejere af besætninger med mindst 10 landbrugsdyr eller heste skal betale et årligt beløb pr. besætning til dækning af udgifterne i forbindelse med dyrevelfærdsrejsesholdets tematiserede kontroller.

1.2.2. Ændringer som følge af rapporten om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv.

Justitsministeren nedsatte i marts 2007 en arbejdsgruppe, der blev anmodet om at foretage en gennemgang af de dyrevelfærds-mæssige aspekter, som knytter sig til hold og fremvisning af dyr i cirkus eller andre foretagender, der ikke er godkendt som zoologiske anlæg, og udarbejde forslag til regler om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv.

Arbejdsgruppen blev nedsat bl.a. på baggrund af en udtalelse af 21. juli 2003 fra Rådet vedrørende hold af særlige dyr, hvor rådet foreslog, at der fremover ikke skulle gives dispensation fra dyreværnslovens forbud mod fremvisning af vilde dyrearter – som f.eks. elefanter og søløver – i cirkus.

På grundlag af en gennemgang af de dyreværnsmæssige aspekter, der knytter sig til hold og fremvisning af dyr i cirkus mv., har arbejdsgruppen foreslået, at det gældende forbud mod at anvende vilde dyr ved forestillinger i cirkus mv. ophæves, og at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv., herunder regler om hvilke dyr der må holdes og fremvises.

På den baggrund foreslås det i lovforslaget, at det gældende forbud mod hold og fremvisning af vilde dyr i cirkus ophæves. I stedet indsættes en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter justitsministeren kan fastsætte regler om hold og fremvisning af dyr i cirkus. Med hjemmel i denne bestemmelse vil der administrativt blive udstedt regler om, hvilke dyr der må fremvises i cirkus mv., samt regler om under hvilke betingelser disse dyr må holdes og fremvises.

1.2.3. Øvrige ændringer

Justitsministeriet har fra bl.a. Dyrenes Beskyttelse modtaget oplysninger om, at en voksende interesse for visse hunderacer skulle have medført et stigende antal ørekuperede hunde i Danmark. For at understøtte forbudet mod ørekupering af hunde foreslås det derfor i lovforslaget, at der indføres et forbud mod udstilling af ørekuperede hunde, som svarer til det gældende forbud mod udstilling af halekuperede hunde.

Selv om det siden 1999 har været forbudt at anvende visse halsbånd mv., der hæftes på dyr og påfører dyret elektrisk stød eller anden væsentlig ulempe, når det aktiveres, finder reklame for og salg af sådanne produkter fortsat sted. Salg af de pågældende produkter er efter Justitsministeriets opfattelse i strid med god markedsføringsskik, idet produkterne ikke kan anvendes lovligt på dyr. For at sikre en effektiv overholdelse af forbudet mod anvendelse af disse produkter på dyr, foreslås det i lovforslaget, at der etableres hjemmel til, at justitsministeren kan fastsætte regler om reklame for og salg af produkter, der ikke må anvendes ved behandlingen af dyr.

Som led i politireformen er det forudsat, at en række opgaver, der ikke tilhører politiets kerneopgaver, outsources til private eller overlades til andre myndigheder. Det drejer sig bl.a. om opgaver på dyrevelfærdsområdet. Det foreslås derfor i lovforslaget, at fødevarerregionerne fremover skal forestå godkendelse af og tilsyn med zoologiske anlæg mv. og udstede tilladelser til erhvervsmæssig handel med og opdræt af dyr, dyrepensioner, dyreinternater samt formidling af dyr.

Det særlige råd vedrørende dyreværnsspørgsmål (Dyreværnsrådet) har rettet henvendelse til Justitsministeriet og anmodet om, at beskikkelsesperioden for rådets medlemmer tidsbegrænses. På den baggrund indeholder lovforslaget en bestemmelse om, at Dyreværnsrådets formand og medlemmer beskikkes for 3 år af gangen.

2. Fødevarermyndighedernes velfærdskontrol

2.1. Gældende ret

Dyreværnslovens § 24 a indeholder regler om adgang til at kontrollere dyrehold mv. for ansatte dyrlæger i fødevarerregionerne og i Fødevestystyrelsen og for privatpraktiserende dyrlæger (de såkaldte embedsdyrlæger) med henblik på at beskytte dyrs velfærd.

Efter dyreværnslovens § 24 a, stk. 1, kan justitsministeren således efter forhandling med fødevareministeren fastsætte regler om, at ansatte dyrlæger i fødevarerregionerne og i Fødevestystyrelsen og privatpraktiserende dyrlæger, der af Fødevestystyrelsen er bemyndiget hertil, kan foretage kontrol med henblik på beskyttelse af dyrs velfærd.

Efter § 24 a, stk. 2, kan de ovennævnte dyrlæger foretage kontrol i det omfang, det er fastsat i Rådets direktiver eller i Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forsvarlig behandling af dyr og om beskyttelse af dyrs velfærd.

Efter § 24 a, stk. 3, har de ovennævnte dyrlæger til enhver tid mod behørig legitimation og uden

retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme, lokaliteter, transportmidler og dokumenter i det omfang, varetagelsen af kontrolopgaver i stk. 1 og 2 kræver det.

Herudover findes der regler om fødevaremyndighedernes adgang til at udøve velfærdskontrol i lov om hold af slagtekyllinger og lov om hold af heste.

Efter § 10 i lov om hold af slagtekyllinger skal fødevareregionerne foretage løbende stikprøvekontrol af forholdene i de bygninger, hvor der holdes slagtekyllinger. Efter lovens § 16 har ansatte i Fødevareinspektariatet (nu Fødevarestyrelsen) og fødevareregionerne, i det omfang udførelsen af de i loven nævnte kontrolopgaver kræver det, adgang til de rum eller bygninger, hvori der holdes slagtekyllinger eller forefindes anlæg til brug for produktionen. Adgangen kan ske uden retskendelse mod forevisning af behørig legitimation.

Det fremgår af § 33 i lov om hold af heste, at hvis en fødevareregion eller politiet konstaterer overtrædelse af hestelovens regler eller regler fastsat i medfør heraf, kan fødevareregionen eller politiet påbyde den ansvarlige for hesteholdet at rette op på disse forhold inden for en nærmere fastsat frist.

2.2. Justitsministeriets overvejelser

Ifølge en rapport om fremtidens indretning af veterinærområdet, der er afgivet af en arbejdsgruppe under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 16. maj 2008, angår mindst 70 pct. af indholdet i en dyrevelfærdskontrol tekniske eller målbare forhold som eksempelvis pladsforhold, lydniveau, gulvbelægning og hygiejne. Vurderingen af disse forhold kræver landbrugsfaglig indsigt, men ikke klinisk diagnostiske kompetencer, og kontrollen heraf kan således varetages af såvel teknikere som dyrlæger.

Arbejdsgruppen har på den baggrund vurderet, at dyrlægenes kompetence med fordel vil kunne målrettes besætninger, hvor der konstateres kliniske diagnostiske problemer med dyrevelfærden. Dette kan ske, ved at grundlæggende kontrolaktiviteter i højere grad varetages af teknikere med en landbrugsfaglig baggrund. En sådan arbejdsdeling vil endvidere efter arbejdsgruppens opfattelse indebære en øget fleksibilitet i forhold til organiseringen af kontrolindsatsen.

Det fremgår endvidere af det forlig om veterinærområdet, som den 22. august 2008 blev indgået mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre, at der skal udarbejdes en model for brug af teknikere i den velfærdskontrol, som i dag udelukkende udføres af dyrlæger. Ifølge forliget skal alle kontroller således som udgangspunkt gennemføres af teknikere, idet dyrlæger dog tilkaldes i tilfælde, hvor der kan konstateres forhold vedrørende dyrene, der kræver kliniske diagnostiske kompetencer, eksempelvis forhold der vedrører sygdom, gamle knoglebrud og graduering af skuldersår mv.

Udmøntningen af denne del af forliget forudsætter en ændring af dyreværnslovens § 24 a, stk. 1-3, idet der i dag kun er hjemmel til at fastsætte regler om, at dyrlæger kan bemyndiges til at udføre velfærdskontrol, herunder kontrol af overholdelsen af EU-lovgivningen om forsvarlig behandling af dyr og om beskyttelse af dyrs velfærd.

Herudover forudsætter udmøntningen af veterinærforliget, at der foretages ændringer af de kontrolbestemmelser, der findes i § 16 i lov om hold af slagtekyllinger og § 33 i lov om hold af heste.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at bestemmelserne i dyreværnslovens § 24 a, stk. 1 og 2, ændres, således at justitsministeren efter forhandling med fødevareministeren kan fastsætte regler om, at velfærdskontrollen, herunder kontrol af overholdelsen af EU-lovgivningen om forsvarlig behandling af dyr og om beskyttelse af dyrs velfærd, kan varetages af ansatte i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og af privatpraktiserende dyrlæger, der af ministeriet er bemyndiget hertil. Dette vil åbne op for, at teknikere fra f.eks. Plantedirektoratet også vil kunne anvendes i forbindelse med dyrevelfærdskontroller.

Som en konsekvens heraf foreslår Justitsministeriet endvidere, at bestemmelsen i § 24 a, stk. 3, ændres, således at personer ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, og privatpraktise-

rende dyrlæger, der af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri er bemyndiget hertil, får adgang til ejendomme, lokaliteter, transportmidler og dokumenter med henblik på varetagelse af de kontrolopgaver, som de pålægges i medfør af § 24 a, stk. 1 og 2.

Justitsministeriet foreslår endvidere, at § 10 og § 16 i lov om hold af slagtekyllinger ændres, således at personer ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri får adgang til rum eller bygninger, hvor der holdes slagtekyllinger eller forefindes anlæg til brug for produktionen, med henblik på varetagelse af de kontrolopgaver, som de pålægges i medfør af lov om hold af slagtekyllinger.

Endelig foreslår Justitsministeriet, at § 33 i lov om hold af heste ændres, således at personer ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan konstatere overtrædelser af regler i hesteloven eller regler fastsat i medfør af denne lov.

Udtrykket »personer ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri« omfatter – ud over dyrlæger – andre ansatte, der i kraft af deres stilling og faglige indsigt har til opgave at foretage kontrol med dyrevelfærd.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 11 og 12 (dyreværnslovens § 24 a, stk. 1-3), lovforslagets § 2, nr. 1 (§ 33 i lov om hold af heste) og lovforslagets § 3, nr. 1 og 2 (§ 10, stk. 1, og § 16, stk. 1, i lov om hold af slagtekyllinger).

3. Bevissikring

3.1. Gældende ret

Som anført ovenfor under pkt. 2.1 følger det af dyreværnslovens § 24 a, stk. 3, at dyrlæger i fødevareregionerne mv. mod behørig legitimation og uden retskendelse har adgang til offentlige og private ejendomme, lokaliteter, transportmidler og dokumenter i det omfang, varetagelsen af kontrolopgaver med henblik på beskyttelse af dyrs velfærd kræver det.

I tilfælde, hvor en dyrlæge beslutter at skaffe sig adgang til et dyrehold efter dyreværnslovens § 24 a – dvs. at foretage et tvangsindgreb uden for strafferetsplejen – skal vedkommende dyrlæge overholde bestemmelserne i retssikkerhedsloven. Det gælder også, selv om besætningsejeren er indforstået med, at dyrlægen foretager kontrol.

Efter retssikkerhedslovens § 1, stk. 1, finder lovens kapitel 2 og 3 anvendelse ved tvangsindgreb, som foretages af den offentlige forvaltning uden for strafferetsplejen, og som består i husundersøgelse (§ 1, stk. 1, nr. 1) eller i undersøgelse eller beslaglæggelse af breve og andre papirer (§ 1, stk. 1, nr. 2).

Gennemgang og kontrol af private optegnelser, forretningspapirer, regnskaber, protokoller, logbøger mv., der foretages som led i tilsynet, er omfattet af bestemmelsen i § 1, stk. 1, nr. 2. Dette gælder, uanset om oplysningerne opbevares i papirform eller elektronisk form.

Undersøgelse eller beslaglæggelse af andre genstande end breve og andre papirer er omfattet af retssikkerhedslovens § 1, stk. 2, nr. 2. Det betyder, at det kun er reglerne i lovens kapitel 3, der finder anvendelse i forbindelse med sådanne undersøgelser.

Retssikkerhedslovens kapitel 2 indeholder dels et proportionalitetsprincip, dels forskellige bestemmelser om fremgangsmåden ved gennemførelse af tvangsindgreb. Det følger således af lovens § 3, at en række af forvaltningslovens bestemmelser skal finde anvendelse ved beslutninger om iværksættelse af tvangsindgreb. Efter lovens § 5, stk. 1, skal myndigheden som udgangspunkt foretage forudgående underretning om det planlagte tvangsindgreb. Kravet om forudgående underretning kan dog fraviges helt eller delvist, hvis øjemedet med tvangsindgrebets gennemførelse ellers ville forspildes, jf. § 5, stk. 4. Hvis tvangsindgrebet gennemføres uden forudgående underretning, skal myndigheden dog samtidig med gennemførelsen oplyse den berørte borger om bl.a. hovedformålet med indgrebet, det faktiske og retlige grundlag herfor samt begrundelsen for, at myndigheden har undladt den forudgående underretning.

Retssikkerhedslovens kapitel 3 omhandler forholdet til strafferetsplejen ved gennemførelse af tvangsindgreb. Det følger således af § 9, stk. 1, at hvis en person med rimelig grund mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse, skal tvangsindgreb over for den mistænkte, der har til formål at tilvejebringe oplysninger om det forhold, mistanken omfatter, gennemføres efter retsplejelovens regler. Dette gælder dog ikke, hvis tvangsindgrebet sker for at tilvejebringe oplysninger til brug for behandlingen af andre spørgsmål end fastsættelse af straf.

Kontrolmyndighederne har ikke i dag hjemmel til at medtage dokumenter eller andet materiale med henblik på at anvende det som bevis i en sag om overtrædelse af dyreværnsloven. Såfremt kontrolmyndighederne ønsker at medtage dokumenter eller genstande med henblik på bevisførelse eller nærmere undersøgelse, må de derfor indhente bistand fra politiet, der kan foretage beslaglæggelse i medfør af reglerne i retsplejelovens kapitel 74.

Efter retsplejelovens § 802 kan genstande, som en mistænkt har rådighed over, beslaglægges, hvis den pågældende er mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis.

Efter retsplejelovens § 803 kan genstande, som en person, der ikke er mistænkt, har rådighed over, beslaglægges som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, hvis der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis.

En afgørelse om beslaglæggelse træffes efter politiets begæring. Afgørelsen træffes som udgangspunkt af retten ved kendelse, jf. retsplejelovens § 806, stk. 2. Såfremt indgrebets øjemed ville forspildes, hvis retskendelse skulle afventes, kan politiet dog træffe beslutning om beslaglæggelse, jf. § 806, stk. 3. Hvis den, indgrebet retter sig mod, fremsætter anmodning herom, skal politiet snarest muligt og senest inden 24 timer forelægge sagen for retten, der ved kendelse afgør, om indgrebet kan godkendes.

Efter § 807 er det politiet, der iværksætter beslaglæggelsen. Hvis beslaglæggelsen foretages uden retskendelse i medfør af reglen i § 806, stk. 3, skal politiet vejlede den pågældende om muligheden for at få spørgsmålet indbragt for retten.

3.2. Justitsministeriets overvejelser

Som anført ovenfor under pkt. 3.1 må kontrolmyndigheder på dyrevelfærdsområdet, der ønsker at medtage dokumenter eller andet bevismateriale, indhente bistand fra politiet, der kan foretage beslaglæggelse af det pågældende materiale i medfør af reglerne i retsplejelovens kapitel 74.

På andre områder, hvor kontrollen varetages af myndigheder under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, har tilsynsmyndighederne adgang til at medtage bevismateriale mv. i forbindelse med kontrolbesøg.

Dette gælder f.eks. i forbindelse med kontrol af overholdelsen af fødevarerlovgivningen. Det følger således af fødevarerovens § 54, stk. 1, at fødevarermyndigheder skal yde tilsynsmyndighederne fornøden bistand ved kontrol, prøveudtagning, kopiering og udlevering af skriftligt materiale og udskrift af elektroniske data. Efter fødevarerovens § 54, stk. 3, kan tilsynsmyndighederne endvidere – mod kvittering – udtage eller pålægge fødevarermyndigheder at udtage prøver af fødevarer, materialer, genstande mv.

Fødevarestyrelsen har tilkendegivet, at der i visse situationer er behov for, at tilsynsmyndigheder, der kontrollerer dyrevelfærden i besætninger, på samlesteder mv., selv kan medtage materiale med henblik på at undersøge og dokumentere overtrædelser af dyreværnslovgivningen.

Dette vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis der under en besætningskontrol konstateres sygelige tilstande hos et eller flere døde dyr, der skal sendes til destruktion. Der kan f.eks. være tale om kraftig afmagring, skuldersår, alvorlige halebid, store komplicerede brok eller voldsomme hævelser på lemmerne, der kan indikere en ældre ledbetændelse eller et gammelt brud. I sådanne tilfælde er der efter Fødevarestyrelsens vurdering behov for, at den kontrollerende dyrlæge kan medtage dyret eller udtage

prøver af de døde dyrs læsioner med henblik på yderligere undersøgelse og eventuel bevisførelse i en efterfølgende straffesag for overtrædelse af dyreværnsloven. Undersøgelsen vil kunne dokumentere både tilstandens karakter og ofte også give et ret præcist bud på tilstandens varighed.

Herudover har Fødevarestyrelsen peget på, at der også i visse tilfælde vil kunne være behov for at aflive dyr med henblik på at udtage prøver herfra. Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis der i forbindelse med en besætningskontrol eller ved afgangskontrol på et samlested konstateres en eller flere af de ovennævnte sygelige tilstande. Sker kontrollen på et afgangssted, er situationen ofte den, at de pågældende dyr ikke er transportegnede og af den grund må aflives, men særligt hvis der er tale om såkaldte ophælede skuldersår, er situationen en anden. Søerne vil oftest være transportegnede, og skuldersårene er ikke umiddelbart synlige og kan derfor ikke dokumenteres ved fotografier. Der vil derfor kunne være behov for at aflive dyret for at udtage en prøve fra dyrets skulder.

Endvidere vil der også efter Justitsministeriets opfattelse kunne forekomme tilfælde, hvor der er behov for at medtage dokumenter, herunder udskrift af elektroniske data, eller kopier heraf.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at der fastsættes regler om, at tilsynsmyndighederne som led i kontrollen af dyrevelfærd kan medtage dokumenter, herunder udskrift af elektroniske data, eller kopier heraf samt udtage prøver fra levende eller døde dyr mod kvittering.

Justitsministeriet foreslår endvidere, at der fastsættes regler om, at dyrlæger ansat i tilsynsmyndigheden kan aflive et dyr med henblik på at udtage en prøve, hvis det skønnes nødvendigt for at dokumentere en mulig overtrædelse af regler i dyreværnsloven eller regler fastsat i medfør heraf.

Justitsministeriet skal i den forbindelse bemærke, at tilsynsmyndighederne er omfattet af retssikkerhedslovens regler.

Hvis tilsynsmyndighederne ønsker at medtage dokumenter, herunder udskrift af elektroniske data, skal dette således ske i henhold til reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 2 og 3, mens tilsynsmyndighedernes undersøgelse og medtagelse af andre genstande end breve eller papirer skal ske i henhold til reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 3.

Som anført ovenfor følger det af retssikkerhedslovens kapitel 3, at tvangsindgreb over for en person, der med rimelig grund mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse, i almindelighed skal gennemføres efter retsplejelovens regler, hvis tvangsindgrebet sker med henblik på at tilvejebringe oplysninger om de forhold, som mistanken omfatter jf. de nærmere regler herom i retssikkerhedslovens § 9.

Hvis tilsynsmyndighederne forud for en kontrol er bekendt med oplysninger, der kan begrunde, at en person med rimelig grund mistænkes for en strafbar overtrædelse af dyreværnslovgivningen, kan genstande, der skal tilvejebringe oplysninger om disse forhold, således i reglen ikke medtages i medfør af den foreslåede bestemmelse. I stedet må tilsynsmyndighederne indhente bistand fra politiet, der kan foretage beslaglæggelse i medfør af reglerne i retsplejelovens kapitel 74.

Det samme er tilfældet, hvis tilsynsmyndighederne under en kontrol får kendskab til oplysninger, der kan begrunde, at en person med rimelig grund mistænkes for en strafbar overtrædelse af dyreværnsloven.

Kravet om, at der skal være rimelig grund til en sådan mistanke, indebærer, at mistanken skal være baseret på fornødne konkrete, objektive oplysninger i den pågældende sag. Om dette er tilfældet, beror på en samlet konkret vurdering i den enkelte sag.

Er der tale om ren stikprøvekontrol, vil der selvsagt ikke foreligge en mistanke, der indebærer, at beslaglæggelse skal ske i medfør af retsplejelovens regler. Det samme gælder i tilfælde, hvor en myndighed f.eks. ønsker at undersøge forhold, som kun muligvis kan give anledning til mistanke – f.eks. på baggrund af generelle erfaringer med en bestemt branche eller virksomhed. En mere almindelig erfaringsbaseret fornemmelse hos den pågældende myndighed om, at der kan være noget galt, indebærer således ikke, at der foreligger mistanke om et strafbart forhold.

Justitsministeriet foreslår, at der i tilknytning til denne adgang for de veterinære myndigheder til at

aflive et dyr med henblik på at udtage prøver, fastsættes regler om fuld erstatning. Personer, hvis dyr er blevet aflivet med henblik på udtagning af prøver, skal således have krav på erstatning for den derved forvoldte skade, hvis der ikke efterfølgende rejses påtale for overtrædelse af dyreværnslovgivningen, hvis påtale opgives, eller hvis der sker frifindelse. Erstatning skal dog kunne nedsættes eller nægtes, hvis den pågældende selv har givet anledning til foranstaltningerne. Den foreslåede erstatningsbestemmelse svarer således for så vidt angår ansvarsgrundlaget til reglerne i retsplejelovens kapitel 93 a.

Sager om erstatning for uberettiget aflivning behandles af den myndighed, der har foretaget indgrebet.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 13 (dyreværnslovens § 24 a, stk. 6 og 7).

4. Påbudshjemmel

4.1. Gældende ret

Dyreværnslovens kapitel 4 (§§ 20-24) indeholder en række tilsynsbestemmelser, der har til formål at sikre, at dyr behandles forsvarligt.

Som anført ovenfor under pkt. 2.1 følger det af dyreværnslovens § 24 a, stk. 1, at justitsministeren efter forhandling med fødevareministeren kan fastsætte regler om, at ansatte dyrlæger i fødevareregionerne og i Fødevarestyrelsen og privatpraktiserende dyrlæger, der af Fødevarestyrelsen er bemyndiget hertil, kan foretage kontrol med henblik på beskyttelse af dyrs velfærd.

Med hjemmel i denne bestemmelse har Justitsministeriet udstedt bekendtgørelse nr. 1197 af 19. december 2003 om stikprøvekontrol af velfærd for landbrugsdyr og heste, som ikke holdes med henblik på landbrugsmæssige forhold. I overensstemmelse med vedtagelse nr. V 45, som et flertal af Folketingets medlemmer vedtog under Folketingets forhandlinger om forespørgsel nr. F 27 af 30. januar 2003, blev frekvensen af den stikprøvevise kontrol med besætningsejeres overholdelse af regler om beskyttelse af dyrs velfærd med bekendtgørelsen øget fra 2 pct. til 5 pct. Med bekendtgørelsen blev velfærdskontrollen endvidere udvidet til at omfatte flere dyrevelfærdsregler end hidtil.

Siden januar 2004 har Fødevarestyrelsen således årligt udført velfærdskontrol i mindst 5 pct. af alle besætninger bestående af følgende husdyr-arter: Svin, kvæg, får, geder, heste, pelsdyr, æglæggende høner, slagtekyllinger samt andet fjerkræ (ænder, kalkuner og gæs). Kontrollen, der i dag forestås af dyrlæger ansat i fødevareregionerne og i Fødevarestyrelsen samt privatpraktiserende dyrlæger, der af Fødevarestyrelsen er bemyndiget dertil, har til formål at sikre, at reglerne i dyreværnsloven og forskrifter udfærdiget med hjemmel i dyreværnsloven overholdes.

Under fødevareregionernes kontrolbesøg vurderes det, om dyrevelfærdslovgivningen er overholdt. Hvis det ikke er tilfældet, har fødevareregionen som udgangspunkt to muligheder: Enten at give en indskærpelse eller indgive en politianmeldelse.

En indskærpelse er ikke en afgørelse, men alene en præcisering af gældende regler på et område. Indskærper anvendes ved forhold af meget forskelligartet karakter. I visse tilfælde følges indskærper op af et efterfølgende besøg til kontrol af, at det indskærpede forhold er blevet rettet. Hvis det indskærpede forhold ikke er blevet rettet, kan indskærperen følges op af en politianmeldelse.

I tilfælde hvor det under en kontrol konstateres, at der er tale om groft uforsvarlig behandling af dyr, gives der ikke en indskærpelse. Derimod indgiver fødevareregionen en anmeldelse til politiet i medfør af dyreværnslovens § 20, stk. 1, hvorefter en dyrlæge, der bliver bekendt med, at et dyr behandles uforsvarligt, skal anmelde forholdet til politiet, medmindre forholdet ikke er groft og i øvrigt straks rettes.

Dyreværnsloven indeholder ikke i dag en generel hjemmel til, at fødevareregionerne kan udstede påbud til besætningsejere om at træffe særlige foranstaltninger med henblik på at rette op på overtrædelser af dyreværnsloven, regler udstedt med hjemmel heri eller regler i EU-forordninger om forsvarlig behandling af dyr og beskyttelse af dyrs velfærd, som konstateres i forbindelse med velfærdskontrollen. Fødevare-

gionerne kan derfor kun meddele påbud på dyreværnsområdet i de få tilfælde, hvor en sådan adgang er særskilt hjemlet.

En særskilt hjemmel til at meddele påbud på dyreværnsområdet er indeholdt i lov nr. 336 af 16. maj 2001 om hold af slagtekyllinger og lov nr. 528 af 6. juni 2007 om hold af heste.

Efter § 11 i loven om hold af slagtekyllinger skal en fødevareregion, der konstaterer dyrevelfærds-mæssige problemer i et kyllingehus, påbyde den ansvarlige producent at rette op på de utilstrækkelige forhold inden for en nærmere fastsat frist. Hvis det findes påkrævet, skal fødevareregionen endvidere påbyde producenten at udarbejde en redegørelse for de tiltag, som er nødvendige for at udbedre forholdene. Efter lovens § 12 kan fødevareregionerne endvidere påbyde producenten at nedsætte belægningen af slagtekyllinger.

Efter hestelovens § 33 kan en fødevareregion, der konstaterer overtrædelser af reglerne i hesteloven eller regler fastsat i medfør heraf, påbyde den ansvarlige for hesteholdet at rette op på disse forhold inden for en nærmere fastsat frist. En tilsvarende adgang til at udstede påbud gælder for politiet.

Herudover er der også i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006 om beskyttelse af dyr under transport, der supplerer Rådets forordning nr. 1/2005/EF af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter mv., fastsat regler om påbud. Det følger således af bekendtgørelsens § 31, at Fødevarestyrelsen eller politiet kan meddele den ansvarlige for en dyretransport påbud om at træffe enhver afhjælpningsforanstaltning, som findes nødvendig for at sikre dyrenes velfærd, hvis det konstateres, at regler i transportforordningen eller bekendtgørelsen ikke er overholdt.

4.2. Justitsministeriets overvejelser

Hvis det under et kontrolbesøg konstateres, at dyrevelfærdslovgivningen ikke er overholdt, har den kontrollerende dyrlæge i dag mulighed for enten at give en indskærpelse eller at indgive en politianmeldelse.

Der kan dog forekomme situationer, hvor det – af hensyn til at sikre dyrenes velfærd – bør være muligt at påbyde en ændring af forholdene uden at skulle afvente forløbet af en politianmeldelse. Dette kunne eksempelvis være tilfældet ved mangelfuld pleje af syge dyr, hvor den besætningsansvarlige i givet fald ville kunne pålægges at flytte dyret til en egnet sygesti eller lignende og straks iværksætte den nødvendige pleje.

Endvidere har en arbejdsgruppe under Justitsministeriet i maj 2008 i en rapport om skuldarsår hos søer foreslået, at der i forbindelse med overskridelse af grænseværdier for skuldarsår i en svinebesætning etableres et reaktionssystem, der kan sikre, at der sker en effektiv nedbringelse af antallet af skuldarsår hos søer. Arbejdsgruppen har på den baggrund foreslået, at en svinebesætning, der overskrider grænseværdierne for skuldarsår, skal tildeles et såkaldt »gult kort«. Det gule kort skal meddeles af Fødevarestyrelsen på baggrund af en indberetning fra dyrlægen.

Ifølge arbejdsgruppens rapport skal meddelelsen af et gult kort have to konsekvenser for den berørte besætning: For det første skal besætningen indgå i den pulje, som ligger til grund for Fødevarestyrelsens risikoudpegning af svinebesætninger til 5 procents velfærdskontrol. For det andet skal der stilles krav om, at besætningsejeren iværksætter og implementerer en obligatorisk handlingsplan, der udarbejdes i samråd mellem besætningsejeren og den dyrlæge, der er tilknyttet besætningen.

Arbejdsgruppens anbefalinger om etablering af en »gult kort«-ordning er efterfølgende gjort til en del af det forlig på veterinærområdet, som den 22. august 2008 blev indgået mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre. Det fremgår således bl.a. af forliget, at der skal etableres en styrket incitamentsstruktur i forhold til dyrevelfærd, herunder en »gult kort«-ordning i relation til skuldarsår.

Dyreværnsloven indeholder ikke i dag hjemmel til at fastsætte regler, der pålægger den ansvarlige for en

besætning en pligt til at træffe særlige foranstaltninger med henblik på at leve op til dyreværnslovgivningen, herunder regler om at den pågældende skal udarbejde og følge en handlingsplan.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at der indføres en påbudsordning, som indebærer, at myndigheder under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan meddele den ansvarlige for et dyrehold påbud om inden for en fastsat frist at træffe de foranstaltninger, som findes nødvendige for at overholde regler i dyreværnsloven, regler fastsat i medfør af denne lov eller regler i Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forsvarlig behandling af dyr og beskyttelse af dyrs velfærd. De pågældende myndigheder kan udstede et sådant påbud, hvis ansatte i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, eller privatpraktiserende dyrlæger, der er bemyndiget til at foretage kontrol efter § 24 a, konstaterer, at regler i dyreværnsloven eller regler udstedt i medfør af dyreværnsloven er overtrådt.

Det bemærkes i den forbindelse, at konstateringen af visse overtrædelser af dyreværnslovgivningen kræver klinisk diagnostiske kompetencer. Det gælder eksempelvis i forhold til sygdom, gamle knoglebrud mv. I sådanne tilfælde forudsættes det, at den overtrædelse, der ligger til grund for påbudet, er konstateret af en person, der har den fornødne veterinærfaglige indsigt.

Det følger af dyreværnslovens § 21, at hvis et dyr behandles uforsvarligt, kan politiet give den ansvarlige for dyret pålæg om dyrets behandling. Pålægget kan eksempelvis vedrøre fodring, behandling for sygdom, brug, opstaldning mv. I de tilfælde, hvor dyret er sygt eller kommet uhelbredeligt til skade, kan politiet meddele pålæg om aflivning af dyret, hvis det vil medføre unødigt lidelse at lade det leve. Hvis den ansvarlige for dyret ikke efterkommer et behandlings- eller aflivningspålæg efter § 21, kan vedkommende straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år, jf. § 28, stk. 3.

Et pålæg efter § 21 er således forbeholdt situationer, hvor der er tale om uforsvarlig behandling af et dyr, mens den ovenfor foreslåede påbudsordning vil kunne finde anvendelse i forhold til enhver overtrædelse af dyreværnsloven eller regler fastsat i medfør heraf.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at et pålæg udstedt i medfør af § 21 skal have fortrinsret, således at myndigheder under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri ikke kan meddele påbud om særlige foranstaltninger, hvis den ansvarlige for dyreholdet i forvejen er meddelt pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold. Tilsvarende foreslås det, at et påbud om særlige foranstaltninger bortfalder, hvis der efterfølgende udstedes pålæg efter § 21 vedrørende samme forhold.

Adgangen til at udstede påbud har ingen betydning for dyrlægers anmeldelsespligt jf. dyreværnslovens § 20, stk. 1, 1. pkt. En dyrlæge, der i forbindelse med velfærdskontrollen bliver bekendt med, at et dyr behandles uforsvarligt, skal således anmelde forholdet til politiet i medfør af den almindelige anmeldelsespligt i dyreværnslovens § 20, stk. 1, medmindre det konstaterede forhold ikke er groft og i øvrigt straks rettes.

Det foreslås, at afgørelser om påbud om særlige foranstaltninger skal kunne påklages til Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklager. Af hensyn til hurtigst muligt at kunne sikre dyrenes velfærd foreslås det, at klage som udgangspunkt ikke har opsættende virkning, medmindre Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklager træffer afgørelse herom. Det foreslås endvidere, at Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklagers afgørelse i en klagesag ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Justitsministeriet foreslår, at det skal være strafbart ikke at efterkomme et påbud om at træffe særlige foranstaltninger inden for den fastsatte frist. Hvis den ansvarlige for et dyrehold ikke efterkommer et påbud inden for den fastsatte frist, vil vedkommende således kunne straffes for såvel overtrædelse af dyreværnsloven som for manglende efterkommelse af påbudet.

En tilsvarende påbudsordning foreslås indført i forhold til overtrædelser af regler i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin og lov om udendørs hold af svin samt af regler fastsat i medfør af disse tre love.

Justitsministeriet foreslår endvidere, at der indsættes en bestemmelse, der bemyndiger justitsministeren

til at fastsætte regler om, at fødevareregionerne kan pålægge den ansvarlige for et dyrehold at modtage rådgivning samt at udarbejde og gennemføre en handlingsplan med henblik på at udbedre dyrevelfærdsmæssige problemer i besætningen.

En sådan handlingsplan vil bl.a. kunne indeholde en oversigt over indsatsområder og initiativer – herunder f.eks. ændring af staldindretning og kompetenceløft hos personalet. Endvidere bør handlingsplanen indeholde en tidsfrist for gennemførelse af initiativerne.

Fødevareregionens påbud om rådgivning, udarbejdelse af handlingsplan mv. skal kunne påklages til Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklager i overensstemmelse med de regler, som foreslås indført i forhold til påbud om særlige foranstaltninger.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 14 og 17-19 (dyreværnslovens §§ 24 b, 24 c og 24 d og § 28, stk. 2), lovforslagets § 4, nr. 1 og 2 (§ 9 b og § 10, stk. 1, i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte), lovforslagets § 5, nr. 1 og 2 (§ 7 a og § 8, stk. 1, i lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin) og lovforslagets § 6, nr. 1 og 2 (§ 15 a og § 17, stk. 1, i lov om udendørs hold af svin).

5. Betaling for dele af velfærdskontrollen

5.1. Gældende ret

Efter dyreværnslovens § 31 a kan justitsministeren fastsætte regler om betaling for omkostninger ved kontrolopgaver samt i forbindelse med tilladelser, godkendelser, autorisationer eller dispensationer, der meddeles i medfør af loven, eller regler, der er fastsat i henhold til loven eller forordninger udstedt af Det Europæiske Fællesskab.

Bestemmelsen i § 31 a blev indsat ved lov nr. 80 af 9. februar 1999 om ændring af dyreværnsloven. Ved lov nr. 384 af 28. maj 2003 om ændring af dyreværnsloven blev den eksisterende bemyndigelse til at kræve betaling i forbindelse med tilladelser mv. udvidet, således at der mere generelt kan kræves betaling for kontrol af dyrs velfærd. Baggrunden var et ønske fra regeringens side om at skærpe kontrolindsatsen på visse områder og finansiere skærpelsen via betaling fra de berørte besætningsejere, jf. Folketingstidende 2002-2003, tillæg A, sp. 2843 f.

I sin nuværende udformning giver bestemmelsen justitsministeren adgang til at kræve betaling for omkostninger ved kontrolforanstaltninger og lignende, der ikke specifikt er knyttet til udstedelsen af tilladelser, godkendelser mv. Det fremgår af de ovennævnte forarbejder til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2002-2003, tillæg A, sp. 2843 f., at det var hensigten bl.a. at udnytte bemyndigelsen til at kræve betaling for dyrevelfærdsmæssig kontrol af dyr på markeder og ved påæsning af dyr på samlesteder samt for efterfølgende kontrol af ruteplaner, nu kaldet logbøger, i forbindelse med dyretransporter.

Bestemmelsen i § 31 a er anvendt til at kræve betaling for embedsdyrlægers kontrol af dyrs velfærd på markeder, dyrskuer, udstillinger mv., jf. § 48 i bekendtgørelse nr. 674 af 14. juli 2003 om beskyttelse af dyr på samlesteder og andre samlinger, som ændret ved bekendtgørelse nr. 375 af 24. maj 2005. Bestemmelsen er ligeledes anvendt til at kræve betaling for embedsdyrlægers godkendelse af logbøger ved transport af dyr, jf. § 33 i bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006 om beskyttelse af dyr under transport.

5.2. Justitsministeriets overvejelser

5.2.1. Gebyrer for opfølgende besøg

Det følger af veterinærforliget, at der skal indføres en incitamentsstruktur, der motiverer besætningsejerne til at overholde reglerne, da de såkaldte opfølgende besøg fremover skal gebyrpålægges.

Justitsministeriet skal i den forbindelse bemærke, at opfølgende besøg vil kunne finde sted med henblik på at konstatere, om en besætningsejer har efterkommet et påbud, jf. dyreværnslovens § 24 b, stk. 1.

Herudover vil opfølgende besøg kunne finde sted som led i den »gult kort«-ordning, der ifølge forliget skal indføres i relation til skuldersår hos søer. Det følger af rapporten fra Justitsministeriets arbejdsgruppe om skuldersår hos søer, at besætninger, der overskrider grænseværdierne for antal skuldersår, skal tildeles et gult kort. Arbejdsgruppen foreslår, at besætningen herefter har 9 måneder til at få bragt antallet af skuldersår ned på et acceptabelt niveau. Hvis besætningen efter udløbet af denne periode igen indberettes af dyrlægen for fortsat overskridelse af grænseværdierne for antallet af skuldersår, skal besætningen have kontrolbesøg hver tredje måned, indtil det konstateres, at besætningen er under de tilladte grænseværdier. Arbejdsgruppen har foreslået, at det overvejes, at gebyrpålægge disse opfølgende kontrolbesøg.

Som anført ovenfor under pkt. 5.1 kan justitsministeren i medfør af dyreværnslovens § 31 a fastsætte regler om betaling af omkostningerne ved kontrolopgaver mv.

Der må imidlertid efter Justitsministeriets opfattelse udvises varsomhed i forbindelse med udnyttelsen af bemyndigelsesbestemmelsen i § 31 a til at opkræve betaling for kontrolaktiviteter, som ligger ud over de konkrete kontrolaktiviteter, der er forudsat i forarbejderne til § 31 a, og som ikke er knyttet til autorisationer, godkendelser eller lignende.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at det er tvivlsomt, om bestemmelsen i § 31 a giver den fornødne hjemmel til at indføre gebyrer for tilsynsmyndighedernes opfølgende besøg.

Justitsministeriet foreslår derfor, at der indføres særskilt lovhjemmel til opkrævning af gebyrer hos besætningsejerne til dækning af udgifterne til de opfølgende besøg. Det foreslås således, at der indføres en bestemmelse, hvorefter udgifterne til opfølgende besøg i forbindelse med egenkontrollen eller som følge af et påbud efter § 24 b afholdes af den enkelte besætningsejer, medmindre justitsministeren bestemmer andet.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at de opfølgende besøg kun finder sted i besætninger, hvor der konkret har vist sig at være problemer med dyrenes velfærd.

5.2.2. Finansiering af dyrevelfærdsrejseholdets tematiserede kontroller

Det følger endvidere af veterinærforliget, at dyrevelfærdsrejseholdet skal styrkes, således at det kan foretage tematiserede kontroller på særlige problemområder, f.eks. i forhold til mindre besætninger som ikke er omfattet af sundhedsrådgivningsaftaler. Dyrevelfærdsrejseholdets kontroller vil blive foretaget i besætninger, på samlesteder og eventuelt ved transporter.

Ved tematiserede kontroller forstås kontroller, der tager udgangspunkt i strukturelle dyrevelfærdsproblemer på tværs af besætninger. Der vil være tale om nye opgaver, idet dyrevelfærdsrejseholdets kontrol vil fokusere på forhold eller kontrolpunkter, der ikke er omfattet af rejseholdets nuværende kontrol. Der vil således blive tale om udførelse af en fokuseret kontrol af udvalgte bestemmelser, som f.eks. er valgt på grundlag af aktuelle problemstillinger i stedet for en fuldstændig kontrol af alle velfærdsbestemmelser.

Under forhandlingerne om forliget blev det lagt til grund, at denne styrkelse af dyrevelfærdsrejseholdet skal gebyrfinansieres. Det er således foreslået, at omkostningerne finansieres ved et basisgebyr for alle besætninger med mindst 10 landbrugsdyr.

I modsætning til de opfølgende besøg, der er rettet mod besætninger, hvor der konkret har vist sig at være problemer med dyrenes velfærd, vil det i vidt omfang bero på tilfældigheder, hvem der udsættes for dyrevelfærdsrejseholdets tematiserede kontroller. Justitsministeriet finder derfor, at det vil være uhensigtsmæssigt og til en vis grad konkurrenceforvridende, hvis den enkelte, tilfældigt udvalgte besætningsejer skulle betale for den konkrete kontrol.

I stedet bør de samlede udgifter til dækning af dyrevelfærdsrejseholdets tematiserede kontroller fordeles på alle de besætningsejere, der vil kunne blive undergivet en tematiseret kontrol. Det foreslås derfor, at udgifterne fordeles på de besætningsejere, der i forvejen er undergivet den nuværende såkaldte 5 pct.-stikprøvekontrol, dvs. ejere af besætninger med mindst 10 landbrugsdyr eller heste, jf. bekendtgørelse nr.

1197 af 19. december 2003 om stikprøvekontrol af velfærd for landbrugsdyr og heste, som ikke holdes med henblik på landbrugsmæssige formål.

Ved landbrugsdyr forstås hvirveldyr – bortset fra fisk reptiler og padder – som holdes med henblik på produktion af fødevarer, uld, skind eller pels eller med henblik på andre landbrugsmæssige formål. Ved heste forstås både heste, der holdes til landbrugsmæssige formål, og heste, der holdes med henblik på andre formål, f.eks. heste, der holdes som hobby, på rideskole mv.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at der indføres en bestemmelse, hvorefter ejere af besætninger med mindst 10 landbrugsdyr eller heste betaler et årligt beløb på 108 kr. til dækning af udgifterne i forbindelse med dyrevelfærdsrejsesholdets tematiserede kontroller. Beløbet betales pr. besætning.

Beløbet fastsættes således, at den samlede betaling dækker de udgifter, der er afholdt af det offentlige i forbindelse med kontrollen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 14 (dyreværnslovens §§ 24 e og 24 f).

6. Hold og fremvisning af dyr i cirkus

6.1. Gældende ret

Efter dyreværnslovens § 17, stk. 1, må dyr ikke dresseres eller bruges til fremvisning, cirkusforestillinger, filmoptagelser eller lignende, hvis dyret herved påføres væsentlig ulempe. Efter § 17, stk. 2, 1. pkt., må vilde dyr ikke anvendes ved forestillinger i cirkus, varietéer og lignende virksomheder.

Begrebet »vilde dyr« er ikke defineret i loven. Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår, at forbudet mod fremvisning af vilde dyr blev indført bl.a. på baggrund af en række henvendelser fra Foreningen til Dyrenes Beskyttelse, der var af den opfattelse, at dressur, fremvisning og transport af vilde dyr som f.eks. løver, tigre og bjørne var uforenelig med disse dyrs natur, jf. Folketingstidende 1961/62, tillæg A, sp. 638 (lovforslag L 115).

Dyreværnsudvalget har i den betænkning, der lå til grund for dyreværnsloven fra 1991, bl.a. anført, at afgrænsningen af, om et dyr er vildt i dyreværnslovens forstand, ikke bør drages ved, om der er tale om et rovdyr, men ved, om det vil være i overensstemmelse med dyrets natur at blive dresseret, fremvist og transporteret. På den baggrund antager udvalget, at ethvert dyr, der ikke sædvanligvis holdes som husdyr i Danmark, samt visse dyr, der holdes som husdyr i Danmark f.eks. ræve og hjorte, er omfattet af forbudet, jf. betænkning nr. 1154/1988 s. 102.

Justitsministeren kan i medfør af lovens § 17, stk. 4, meddele undtagelse fra forbudet mod at anvende vilde dyr i cirkus, varietéer og lignende virksomheder, hvis det er ubetænkeligt. Ved vurderingen af, om det vil være ubetænkeligt at dispensere fra forbudet, skal såvel hensynet til de pågældende dyrs velfærd som hensynet til sikkerhedsmæssige overvejelser i forhold til de ansattes og publikums sikkerhed inddrages.

Justitsministeriet har med assistance fra Det Veterinære Sundhedsråd udarbejdet vejledning nr. 178 af 15. november 1999 vedrørende ansøgninger om fremvisning af vilde dyr i cirkus mv. Som bilag til vejledningen er der optrykt tre lister, der skal betragtes som et vejledende udgangspunkt:

- En liste over dyrearter, der er omfattet af dyreværnslovens § 17, stk. 2, og hvor dispensation til fremvisning i almindelighed ikke kan forventes (den såkaldte negativliste der omfatter bl.a. næsehorn, tapirer, flodheste, giraffer, sæler, hvaler, søkøer, løver, tigre, leoparder, geparder, bjørne mv.).
- En liste over dyrearter, der ikke er omfattet af dyreværnslovens § 17, stk. 2, og hvor fremvisning derfor ikke kræver dispensation fra Justitsministeriet (den såkaldte positivliste der omfatter domesticerede dyr, som bl.a. tamme heste, hunde, katte, kaniner mv.).
- En liste over dyrearter, der er omfattet af dyreværnslovens § 17, stk. 2, og hvor dispensation kræver en konkret vurdering (omfatter bl.a. elefanter, vilde heste (herunder zebraer), søløver, vilde fugle mv.).

Justitsministeriet anmoder efter fast praksis Rådet vedrørende hold af særlige dyr om en udtalelse i sager om dispensation fra forbudet mod anvendelse af vilde dyr i cirkusforestillinger mv., før ministeriet træffer afgørelse i sagen.

6.2. anbefalinger fra arbejdsgruppen om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv.

Justitsministeren nedsatte i marts 2007 en arbejdsgruppe, der blev anmodet om at foretage en gennemgang af de dyrevelfærdsmæssige aspekter, som knytter sig til hold og fremvisning af dyr i cirkus eller andre foretagender, der ikke er godkendt som zoologiske anlæg, og udarbejde forslag til regler om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv.

Arbejdsgruppen blev nedsat bl.a. på baggrund af en udtalelse af 21. juli 2003 fra Rådet vedrørende hold af særlige dyr, hvor rådet foreslog, at der fremover ikke skulle gives dispensation fra dyreværnslovens forbud mod fremvisning af vilde dyrearter – som f.eks. elefanter og søløver – i cirkus.

Arbejdsgruppens rapport blev offentliggjort og sendt i høring den 3. november 2008.

6.2.1. Hold og fremvisning af vilde dyr i cirkus

Arbejdsgruppens drøftelse af spørgsmålet om hold og fremvisning af dyr i cirkus har ikke alene drejet sig om dyrevelfærd, men har bl.a. også berørt de etiske og sikkerhedsmæssige aspekter, der knytter sig til hold og fremvisning af vilde dyr i cirkus.

Tre af arbejdsgruppens medlemmer (medlemmerne udpeget efter indstilling fra Det Dyreetiske Råd, Rådet vedrørende hold af særlige dyr og Dyrenes Beskyttelse) finder ud fra principielle etiske betragtninger, at det er uacceptabelt at dressere og fremvise vilde dyr i cirkus. Der er dog i hele arbejdsgruppen enighed om, at hvis dyr, herunder vilde dyr, fremvises i cirkus, skal der fastsættes regler, der sikrer disse dyr en god velfærd.

Fem af arbejdsgruppens medlemmer (arbejdsgruppens formand, Justitsministeriets medlem samt medlemmerne udpeget efter indstilling fra Rigspolitiet, Cirkusdirektørforeningen og Foreningen af Forlystelsesparker i Danmark) har ikke principielle indvendinger mod fremvisning af vilde dyr i cirkus, hvis det kan ske på en måde, der sikrer dyrene en acceptabel velfærd. Medlemmet udpeget efter indstilling fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har ikke fundet, at ministeriet bør udtale sig om, hvorvidt det ud fra etiske overvejelser er acceptabelt at fremvise vilde dyr i cirkus.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at der i forhold til hold af visse dyr er en nær sammenhæng mellem sikkerhedsmæssige og dyrevelfærdsmæssige overvejelser.

Dette gælder i forhold til elefanter, hvor det efter arbejdsgruppens opfattelse er afgørende, at dyrene kan opstaldes under forhold, der på en gang tilgodeser hensynet til publikums sikkerhed og til elefanternes velfærd.

Tre af arbejdsgruppens medlemmer (medlemmerne udpeget efter indstilling fra Det Dyreetiske Råd, Rådet vedrørende hold af særlige dyr og Dyrenes Beskyttelse) finder, at elefanter kun vil kunne holdes på en sikkerhedsmæssigt forsvarlig måde under turnéen, hvis de – når de ikke er i manegen – opstaldes i transportvognen. Da dette imidlertid ikke vil være dyrevelfærdsmæssigt acceptabelt, finder de pågældende medlemmer ikke, at elefanter er egnede til fremvisning i omrejsende cirkus.

De tre medlemmer finder desuden ikke, at det i praksis er muligt at give elefanter og søløver passende forhold i den periode, hvor cirkus turnerer, idet det efter disse medlemmers opfattelse ikke er muligt at opstalde disse vilde dyr på en måde, der i tilstrækkelig grad tilgodeser dyrenes adfærdsmæssige behov. Disse medlemmer finder derfor, at hvis de nævnte vilde dyr skal kunne fremvises i cirkus, bør det alene ske i cirkus, der fremviser dyr fra et fast stade.

De øvrige medlemmer af arbejdsgruppen (arbejdsgruppens formand, Justitsministeriets medlem og medlemmerne udpeget efter indstilling fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Rigspolitiet,

Cirkusdirektørforeningen og Foreningen af Forlystelsesparker i Danmark) anerkender, at hold og fremvisning af elefanter i cirkus er forbundet med en sikkerhedsrisiko. Det er imidlertid disse medlemmers vurdering, at risikoen for, at en elefant slipper ud og forvolder skade på publikum, er så begrænset, at den ikke i sig selv kan begrunde et forbud mod hold og fremvisning af elefanter i omrejsende cirkus.

For så vidt angår de dyrevelfærdsmæssige overvejelser, finder de øvrige medlemmer af arbejdsgruppen ikke, at der er videnskabeligt belæg for at antage, at elefanter og søløver ikke vil kunne sikres en acceptabel velfærd i cirkus, herunder i omrejsende cirkus. Disse medlemmer bemærker endvidere i den forbindelse, at det må antages, at den stimulering af dyrene i form af træning, optræden mv., der finder sted i cirkus, i et vist omfang kompenserer for, at dyrenes bevægelsesfrihed begrænses i den periode, hvor cirkus turnerer.

6.2.2. Ny model for regulering af hold og fremvisning af dyr i cirkus

Som anført ovenfor er arbejdsgruppens medlemmer enige om, at hvis dyr, herunder vilde dyr, fremvises i cirkus, skal der fastsættes regler, der sikrer disse dyr en god velfærd.

Der er ikke i dag hjemmel i dyreværnsloven til, at justitsministeren kan fastsætte generelle regler om hold og fremvisning af dyr i cirkus. Arbejdsgruppen anbefaler derfor, at dyreværnsloven ændres, således at det gældende forbud mod at anvende vilde dyr ved forestillinger i cirkus erstattes af en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter justitsministeren kan fastsætte regler om hold og fremvisning af dyr i cirkus.

Arbejdsgruppen har på den baggrund udarbejdet et udkast til ændring af dyreværnsloven, som fremgår af kapitel 5 i arbejdsgruppens rapport.

Arbejdsgruppen anbefaler endvidere, at der – samtidig med lovens vedtagelse – udstedes en bekendtgørelse, der fastsætter regler om, hvilke dyr der må holdes og fremvises i cirkus, samt regler om under hvilke betingelser disse dyr må holdes og fremvises. Bekendtgørelsen bør indeholde generelle regler, der skal finde anvendelse i forhold til alle dyrearter, og specifikke regler for opstaldning af de dyrearter, der oftest fremvises i cirkus i Danmark.

Arbejdsgruppen har på den baggrund udarbejdet et udkast til bekendtgørelse om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv., som fremgår af kapitel 6 i arbejdsgruppens rapport.

Det fremgår af arbejdsgruppens udkast, at reglerne for hold og fremvisning af dyr i cirkus mv. skal finde anvendelse i forhold til såvel omrejsende cirkus som cirkus med fast stade, herunder også forlystelsesparker, der fremviser levende dyr, der optræder for et publikum. Reglerne skal ikke finde anvendelse i forhold til zoologiske haver og dyreparker, idet disse fortsat skal være omfattet af reglerne i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1023 af 12. december 2002 om godkendelse af og tilsyn med zoologiske anlæg mv.

Arbejdsgruppen anbefaler, at der i bekendtgørelsen fastsættes specifikke mindstekrav til opstaldningen af de dyrearter, der oftest fremvises i cirkus. Arbejdsgruppen har på den baggrund fremsat forslag til regler om mindstekrav ved opstaldningen af elefanter, søløver, heste, zebraer, kameler, dromedarer, lamaer, hunde og fugle.

For så vidt angår elefanter og søløver bemærkes, at tre af arbejdsgruppens medlemmer finder, at fremvisning af disse dyr kun bør ske i cirkus med fast stade, jf. ovenfor under pkt. 6.2.1. Disse medlemmer kan på den baggrund ikke tilslutte sig de regler i udkastet til bekendtgørelse, som vedrører opstaldning af henholdsvis elefanter og søløver i omrejsende cirkus.

Tilsynet med overholdelsen af bekendtgørelsen om hold og fremvisning af dyr i cirkus bør efter arbejdsgruppens vurdering placeres hos fødevareregionerne, som i forvejen fører kontrol med dyrevelfærd på en række andre områder. Henset til, at fødevareregionerne ikke nødvendigvis har den faglige ekspertise

i forhold til alle de dyrearter, der holdes og fremvises i cirkus, skal fødevareregionerne kunne indhente sagkyndig bistand hos Rådet vedrørende hold af særlige dyr.

Arbejdsgruppen anbefaler endvidere, at der indføres en anmeldelsesordning, hvorefter cirkus, forlystelsesparker og lignende virksomheder, som er omfattet af reglerne om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv., én gang årligt skal anmelde deres virksomhed til Fødevestystyrelsen.

Arbejdsgruppen anbefaler, at det skal være strafbart at overtræde visse af reglerne om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv., herunder forbudet mod hold og fremvisning af de dyrearter, der er omfattet af bilag 1 til bekendtgørelsen, og pligten for cirkus mv. til årligt at indgive anmeldelse til Fødevestystyrelsen.

En række af bekendtgørelsens regler vil imidlertid være af en sådan karakter, at overtrædelse heraf ikke i sig selv bør være strafbar. Det vil f.eks. være tilfældet for visse af de generelle bestemmelser om opstaldning mv.

Arbejdsgruppen anbefaler således, at fødevareregionerne i tilfælde af, at de konstaterer en overtrædelse af reglerne om hold og fremvisning af dyr i cirkus, skal kunne give den ansvarlige for det pågældende cirkus et påbud om at rette op på de forhold, som ikke er i overensstemmelse med disse regler. Hvis den ansvarlige ikke efterkommer påbudet inden for en frist, som fødevareregionen har fastsat, vil han eller hun kunne straffes herfor.

Arbejdsgruppen anbefaler endvidere, at der bliver adgang til at påklage fødevareregionernes påbud til Fødevestystyrelsen. Af hensyn til hurtigst muligt at kunne sikre dyrenes velfærd anbefaler arbejdsgruppen, at en klage over et påbud som udgangspunkt ikke tillægges opsættende virkning. Arbejdsgruppen foreslår endvidere, at Fødevestystyrelsens afgørelse i en klagesag ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

6.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tilslutte sig arbejdsgruppens forslag om, at der i dyreværnsloven etableres hjemmel til, at justitsministeren kan fastsætte regler om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at forbudet i § 17, stk. 2, 1. pkt., ophæves, og at der i stedet indsættes en bestemmelse, der bemyndiger justitsministeren til at fastsætte regler om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv., herunder regler om forbud mod fremvisning af visse vilde dyrearter.

Justitsministeriet vil med hjemmel i denne bestemmelse udstede en bekendtgørelse om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv., der fastsætter regler om, hvilke dyr der må holdes og fremvises i cirkus, samt regler om, hvordan disse dyr skal opstaldes, trænes, transporteres mv.

Til bekendtgørelsen knyttes to bilag: En negativliste omfattende dyrearter, der ikke må holdes og fremvises i cirkus, og en positivliste over dyrearter, som skal kunne fremvises i cirkus mv., hvis bekendtgørelsens generelle krav og de specifikke krav vedrørende den pågældende dyreart er opfyldt. Negativlisten vil omfatte de arter, hvor der i dag efter fast praksis meddeles afslag på tilladelse til fremvisning, mens positivlisten vil omfatte domesticerede dyr og de vilde dyr, i forhold til hvilke Justitsministeriet i dag – efter en konkret vurdering – kan meddele dispensation fra dyreværnslovens forbud mod fremvisning af vilde dyr.

Justitsministeriet bemærker i den forbindelse, at ministeriet for så vidt angår hold og fremvisning af elefanter og søløver i omrejsende cirkus tilslutter sig flertallet i arbejdsgruppen. Justitsministeriet finder ikke, at der er videnskabeligt belæg for at antage, at søløver og elefanter ikke vil kunne sikres en acceptabel velfærd i omrejsende cirkus.

For så vidt angår søløver bemærker Justitsministeriet, at der ikke foreligger videnskabelig dokumentation for, hvor meget plads der skal til for at sikre søløver i fangenskab en passende velfærd, og at mindstekravene til bassin størrelser derfor ikke bør være så høje, at det reelt bliver umuligt for omrejsende cirkus at fremvise søløver. I den periode, hvor søløverne turnerer, vil søløvernes bassin skulle fyldes, hver

gang cirkus ankommer til et nyt sted, og det er derfor nødvendigt, at bassinet har en størrelse, så det kan fyldes på relativt kort tid. Det vil derfor ikke være muligt at stille samme volumenkrav til de bassiner, der anvendes under turnéen, som til bassinerne i de faste anlæg.

På den baggrund kan Justitsministeriet tilslutte sig flertallets anbefaling om, at der stilles krav om, at søløver under turnéen skal have adgang til et udendørs bassin, der er mindst 1,2 m dybt og har et rumfang på mindst 50 m³.

For så vidt angår elefanter anerkender Justitsministeriet, at hold og fremvisning af elefanter i cirkus er forbundet med en sikkerhedsrisiko. Det er imidlertid Justitsministeriets vurdering, at risikoen for, at en elefant slipper ud og forvolder skade på publikum, er så begrænset, at den ikke i sig selv kan begrunde et forbud mod hold og fremvisning af elefanter i omrejsende cirkus. Justitsministeriet bemærker i den forbindelse, at det fremgår af arbejdsgruppens rapport, at der siden midten af 1800-tallet kun er registreret ganske få tilfælde, hvor cirkuselefanter har forvoldt skade på publikum.

Justitsministeriet kan på den baggrund tilslutte sig, at man – frem for at forbyde elefanter i omrejsende cirkus – bør sikre, at elefanterne opstaldes på en måde, der minimerer risikoen for, at de kan forvolde skade på publikum, samtidig med at hensynet til elefanternes velfærd tilgodeses. Dette sikres ved, at der fastsættes regler om, at hver enkelt elefant, når den opholder sig uden for transportvognen, altid skal være under opsyn af mindst én elefantpasser, der har kontrol over den.

Justitsministeriet bemærker i øvrigt, at ministeriet kan tilslutte sig, at tilsynet med overholdelsen af bekendtgørelsens regler placeres hos fødevareregionerne, således at tilsynet varetages af dyrlæger ansat i fødevareregionen. Justitsministeriet kan endvidere tilslutte sig, at afgørelser om påbud kan indbringes for Fødevarestyrelsen, og at Fødevarestyrelsens afgørelse i en klagesag ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5 og 7 (dyreværnslovens § 17, stk. 1 og 4).

7. Tilladelse til oprettelse af zoologiske anlæg og erhvervsmæssig handel med dyr mv.

7.1. Gældende ret

Ifølge dyreværnslovens § 17, stk. 3, må zoologiske haver, dyreparker og lignende ikke oprettes uden politidirektørens tilladelse. Kravet om tilladelse gælder også oprettelse af terrarier, akvarier, delfinarier, dyrehaver og såkaldte »sommerlande«, hvis fremvisning af dyr indgår heri.

Efter § 17, stk. 3, 2. pkt., kan justitsministeren fastsætte regler om indretning og drift af zoologiske haver, dyreparker og lignende virksomheder og om tilsyn. Justitsministeriet har med hjemmel i bl.a. denne bestemmelse udstedt bekendtgørelse nr. 1023 af 12. december 2002 om godkendelse af og tilsyn med zoologiske anlæg mv., som ændret ved bekendtgørelse nr. 1190 af 29. november 2006.

Efter bekendtgørelsens § 4 skal en virksomhed omfattet af bekendtgørelsen være godkendt, inden den må åbnes for publikum. Efter bekendtgørelsens § 5, stk. 1, meddeles godkendelse af politidirektøren på det sted, hvor virksomheden agtes etableret. Godkendelse forudsætter, at en række nærmere angivne krav til placering af virksomheden, indretning af dyreanlæg, uddannelse af personale mv. er eller må antages at være opfyldt, jf. § 5, stk. 2. Efter § 5, stk. 3, kan politidirektøren fastsætte vilkår for driften af virksomheden med henblik på at sikre opfyldelse af bestemmelserne i bekendtgørelsen. Politidirektøren indhenter en udtalelse fra fødevareregionen og Rådet vedrørende hold af særlige dyr før fastsættelse af sådanne vilkår.

Ifølge dyreværnslovens § 18, stk. 1, må erhvervsmæssig handel med og opdræt af dyr kun drives med politidirektørens tilladelse. Det samme gælder for drift af dyrepensioner og dyreinternater samt formidling af dyr.

Efter § 18, stk. 2, kan justitsministeren fastsætte regler om indretning og drift af virksomheder som nævnt i stk. 1, herunder om krav, der kan stilles til personalet, og om tilsyn.

Justitsministeren har med hjemmel i denne bestemmelse udstedt bekendtgørelse nr. 1022 af 12. december 2002 om erhvervsmæssig handel med dyr (dyrehandlere). Bekendtgørelsen er senest ændret ved bekendtgørelse nr. 1499 af 20. december 2004.

Bekendtgørelsen omfatter efter § 1 hold af dyr som led i erhvervsmæssig handel med dyr fra eller uden for fast forretningssted.

Efter bekendtgørelsens § 3, stk. 1, 1. pkt., kan en tilladelse til virksomhed omfattet af bekendtgørelsen kun meddeles, hvis virksomheden opfylder kravene i bekendtgørelsens §§ 11-21 (indretning af lokaler mv.) samt gør det antageligt at kravene i bekendtgørelsens §§ 7-10 og §§ 22-24 vil blive opfyldt.

Det følger af bekendtgørelsens § 3, stk. 2, at politidirektøren kan fastsætte vilkår for driften af virksomheden med henblik på at sikre opfyldelse af bestemmelserne i bekendtgørelsen. Der kan f.eks. være tale om krav til størrelse, konstruktion og indretning af dyreanlæg i relation til de dyrearter, der holdes i virksomheden. Efter bestemmelsen kan politidirektøren indhente en udtalelse fra Rådet vedrørende hold af særlige dyr, inden sådanne vilkår fastsættes. Det forudsættes, at politiet i almindelighed benytter sig af denne adgang til at indhente sagkyndig bistand i tilladelsessager, med mindre det på baggrund af udtalelser i tidligere tilsvarende sager må anses for ufornuddent.

Med hjemmel i dyreværnslovens § 18, stk. 2, har justitsministeren endvidere udstedt bekendtgørelse nr. 1466 af 12. december 2007 om erhvervsmæssig handel med og opdræt af hunde samt hundepensioner og hundehoteller.

Bekendtgørelsen omfatter efter § 1 hold af hunde som led i erhvervsmæssig handel med eller opdræt af hunde samt erhvervsmæssig drift af hundepensioner eller hundehoteller.

Efter bekendtgørelsens § 3, stk. 1, kan en tilladelse til virksomhed omfattet af bekendtgørelsen kun meddeles, hvis virksomheden opfylder kravene i bekendtgørelsens §§ 14-24 og § 26 (indretning af lokaler, opholdsrum mv.) samt gør det antageligt, at kravene i bekendtgørelsens §§ 7-13, § 25 og §§ 27-29 vil blive opfyldt.

Efter bekendtgørelsens § 5 meddeles tilladelsen af politiet med angivelse af tilladelsens omfang, vilkårene og det største antal hunde, der må være i virksomheden. Inden vilkårene fastsættes, kan politiet indhente en udtalelse fra fødevareregionen.

Ifølge dyreværnslovens § 26 a, stk. 1, nedsætter justitsministeren et råd, som efter anmodning fra en politidirektør skal afgive udtalelser om spørgsmål i relation til dyreværnslovens § 4, stk. 1, § 10, § 17 og § 18. Rådet består af en formand og to medlemmer, der skal være særligt kyndige vedrørende hold af de dyr, der er omfattet af dyreværnslovens § 10 (farlige dyr), § 17 (dyr i cirkus, zoologiske haver mv.) og § 18 (dyr hos bl.a. dyrehandlere).

Rådet vedrørende hold af særlige dyr blev nedsat den 22. september 1999. Rådets arbejde er koncentreret om udarbejdelsen af udtalelser til landets politidirektører i forbindelse med sager om private hold af særlige dyr, godkendelse af zoologiske anlæg mv. og tilladelse til erhvervsmæssig handel med dyr. Rådet har i den forbindelse bl.a. afløst den hidtidige konsulentordning, hvor to konsulenter rådgav politi og kredsdyrlæger om zoologiske haver mv.

Justitsministeriet har i en cirkulæreskrivelse af 22. maj 2000 om godkendelse af indretning af dyrehandlere, zoologiske haver, dyreparker og lignende samt tilladelse til hold af særlige dyr fastsat, at rådet skal vederlægges i overensstemmelse med de retningslinjer, der er fastsat i Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af samme dag om vederlæggelse af formanden for og medlemmerne af Rådet vedrørende hold af særlige dyr.

Det fremgår bl.a. af denne cirkulæreskrivelse, at rådets formand og øvrige medlemmer skal vederlægges med et grundbeløb pr. arbejdstime i forbindelse med afgivelse af udtalelser, herunder besigtigelser, hvor rådet efter anmodning fra en politidirektør besigtiger dyrehandler, zoologiske haver mv. til brug for

politiets behandling af ansøgninger om godkendelse heraf. Der ydes tillige befordringsgodtgørelse, time- og dagpenge samt overnatningsgodtgørelse efter de regler, der gælder for tjenestemænd i staten

7.2. Justitsministeriets overvejelser

Visionsudvalget vedrørende fremtidens politi anbefalede i en rapport fra april 2005, at der som led i politireformen blev foretaget en grundig gennemgang af politiets opgaveportefølje for at sikre det størst mulige fokus på politiets kerneopgaver. Visionsudvalget pegede i den forbindelse på en række opgaver, som det efter udvalgets opfattelse ville være nærliggende at overlade til andre myndigheder eller outsource til private virksomheder. Det drejer sig bl.a. om opgaver på dyrevelfærdsområdet.

Lovgivningen på dyrevelfærdsområdet hører under Justitsministeriet, men Fødevarestyrelsen varetager allerede i dag en række kontrolopgaver på dette område. På baggrund af Visionsudvalgets anbefalinger har Justitsministeriet derfor drøftet med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Fødevarestyrelsen, om styrelsen vil være indforstået med at overtage følgende opgaver på dyrevelfærdsområdet, som i dag henhører under politiet:

- godkendelse af og tilsyn med zoologiske haver,
- udstedelse af tilladelser til og tilsyn med dyrehandlere og
- udstedelse af tilladelser til samt tilsyn med erhvervsmæssig handel med og opdræt af hunde, samt dyrepensioner, dyreinternater mv.

Justitsministeriet foreslår som opfølgning på disse drøftelser, at bestemmelsen i dyreværnslovens § 17, stk. 3, ændres, således at det fremgår af bestemmelsen, at zoologiske haver, dyreparker og lignende ikke må oprettes uden tilladelse fra en fødevareregion. Endvidere foreslås det, at bestemmelsen i § 18, stk. 1, ændres, således at erhvervsmæssig handel med og opdræt af dyr mv. kun må drives med tilladelse fra en fødevareregion.

Henset til at fødevareregionerne ikke nødvendigvis har den faglige ekspertise i forhold til alle dyrearter, finder Justitsministeriet, at fødevareregionen bør have mulighed for at indhente sagkyndig bistand fra Rådet vedrørende hold af særlige dyr.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at bestemmelsen i dyreværnslovens § 26 a, stk. 1, ændres, således at Rådet vedrørende hold af særlige dyr skal afgive udtalelse om spørgsmål i relation til § 17 (godkendelse og tilsyn af zoologiske anlæg mv.) og § 18 (tilladelse til erhvervsmæssig handel med og opdræt af dyr) efter anmodning fra fødevareregionerne.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 6, 8 og 16 (dyreværnslovens § 17, stk. 3, § 18, stk. 1, og § 26 a, stk. 1).

8. Forbud mod udstilling af ørekuperede hunde

8.1. Gældende ret

Ifølge dyreværnslovens § 14, stk. 2, er det forbudt at foretage operative og lignende indgreb, som har til formål at ændre et dyrs udseende. Det er således efter denne bestemmelse forbudt at foretage operative og lignende indgreb, der er begrundet i kosmetiske hensyn, herunder bl.a. hale- og ørekupering af hunde, medmindre disse indgreb er veterinært begrundet.

Forbudet i dyreværnslovens § 14, stk. 2, suppleres for så vidt angår halekupering af hunde af dyreværnslovens § 11, stk. 3.

Efter § 11, stk. 3, må halekuperede hunde ikke udstilles eller på anden måde fremvises med henblik på bedømmelse af hundens ydre, dens brugsegenskaber eller færdigheder, medmindre der er tale om hunde, der tilhører en af den fem jagthunderacer, der er undtaget fra forbudet mod halekupering, jf. bekendtgørelse nr. 627 af 29. august 1991 om halekupering af visse hunderacer, eller hundene er født før den 1. juni 1996.

Udstillings- og fremvisningsforbudet i § 11, stk. 3, gælder også, selv om halekuperingen har været lovlig, f.eks. fordi hunden er importeret med kuperet hale fra et land, hvor halekupering ikke er forbudt, eller fordi halekuperingen har været nødvendig af veterinære årsager.

Efter dyreværnslovens § 11, stk. 4, kan justitsministeren i ganske særlige tilfælde meddele undtagelse fra bestemmelsen i stk. 3. Det fremgår af forarbejderne til denne bestemmelse, at baggrunden for undtagelsesbestemmelsen er, at det ikke kan afvises, at et absolut udstillingsforbud i helt sjældne tilfælde kan forekomme unødigt restriktivt, herunder eksempelvis i tilfælde hvor det har været nødvendigt at halekupere en hund, som i øvrigt er ved at gennemgå et træningsforløb med henblik på gennemførelse af en prøve, hvor hundens egnethed til politihund eller servicehund til handicappede bedømmes. Undtagelsesbestemmelsens anvendelsesområde er således meget begrænset.

Dyreværnsloven indeholder intet forbud mod udstilling af hunde, hvis ører er kuperet, uanset at ørekupering på samme måde som halekupering er forbudt efter lovens § 14, stk. 2.

8.2. Justitsministeriets overvejelser

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen i dyreværnslovens § 11, stk. 3, at formålet med at indføre et forbud mod udstilling og fremvisning af halekuperede hunde var at understøtte forbudet mod halekupering.

Udstillingsforbudet blev således bl.a. indført på baggrund af en konstatering af, at det efter halekuperingsforbudets ikrafttræden havde vist sig, at flere hundeopdrættere, ejere mv. enten selv foretog halekupering af hunderacer, som ikke må halekuperes, eller fik udenlandske dyrlæger til at foretage indgrebet, hvorefter hundene blev fremvist på hundeudstillinger her i landet, hvor de blev præmieret for deres udseende, jf. Folketingstidende 1995-96, tillæg A, s. 3689.

Justitsministeriet har fra bl.a. Dyrenes Beskyttelse modtaget oplysninger om, at en voksende interesse for visse hunderacer skulle have medført et stigende antal ørekuperede hunde i Danmark. Disse hunde importeres ofte fra udlandet og er ørekuperet før ankomsten til Danmark.

Efter Justitsministeriets opfattelse gør de hensyn, der ligger bag forbudet mod udstilling af halekuperede hunde, sig tillige gældende for så vidt angår udstilling af ørekuperede hunde. Justitsministeriet har ved denne vurdering bl.a. lagt vægt på den nære sammenhæng, der er mellem ørekupering og udstilling af hunde. Et forbud mod udstilling af ørekuperede hunde vil således understøtte forbudet mod ørekupering ved at fjerne et incitament til at foretage ørekupering eller til at købe hunde i lande, hvor ørekupering fortsat er tilladt.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at bestemmelsen i dyreværnslovens § 11, stk. 3, ændres, således at forbudet mod udstilling og fremvisning kommer til at omfatte både halekuperede og ørekuperede hunde.

Det vil herefter fremover kun være tilladt at udstille en ørekuperet hund, hvis Justitsministeriet meddeler tilladelse hertil i overensstemmelse med bestemmelsen i § 11, stk. 4. Som nævnt under pkt. 7.1 kan en sådan tilladelse kun meddeles i ganske særlige tilfælde, f.eks. hvis det har været nødvendigt at kupere en hund, der i øvrigt er ved at gennemgå et træningsforløb med henblik på gennemførelse af en prøve, hvor hundens egnethed til politihund eller servicehund til handicappede bedømmes.

Justitsministeriet har fundet, at det vil være uforholdsmæssigt at lade forbudet mod udstilling af ørekuperede hunde gælde for hunde, som allerede på tidspunktet for lovens ikrafttræden er ørekuperede. Det foreslås således, at forbudet kun skal omfatte hunde, der er født efter lovens ikrafttræden. Det bemærkes, at en tilsvarende overgangsordning var gældende i forbindelse med indførelsen af forbudet mod udstilling af halekuperede hunde.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2 (dyreværnslovens § 11, stk. 3).

9. Forbud mod reklame for og salg af visse genstande

9.1. Gældende ret

Efter dyreværnslovens § 11, stk. 1, kan justitsministeren fastsætte regler om behandling af hunde og katte, herunder regler om indfangning og aflivning af katte.

Justitsministeriet udstedte med hjemmel i denne bestemmelse i 1993 en bekendtgørelse om brug af halsbånd mv. ved dressur af hunde. Bekendtgørelsen indeholdt et forbud mod brug af visse hundehalsbånd, herunder brug af ethvert fjernbetjent eller automatisk virkende aggregat, der hæftes på hunden, og som, når det aktiveres, påfører hunden elektrisk stød eller anden væsentlig ulempe, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.

Efter bekendtgørelsens ikrafttræden foregik der imidlertid fortsat markedsføring og salg af disse produkter, hvis anvendelse var i strid med bekendtgørelsen.

På den baggrund blev der ved lov nr. 387 af 22. maj 1996 om ændring af dyreværnsloven (Forbud mod udstilling af halekuperede hunde m.v.) indføjet et nyt stk. 2 i dyreværnslovens § 11, hvorefter der gælder et forbud mod at reklamere for og sælge genstande, som det ifølge regler fastsat i medfør af dyreværnslovens § 11, stk. 1, er forbudt at bruge ved behandlingen af katte og hunde. Lovændringen trådte i kraft den 1. juni 1996.

Efterfølgende er forbudet mod brug af visse halsbånd til hunde blevet udvidet, således at forbudet mod brug af visse aggregater, halsbånd m.v. nu omfatter alle dyr, jf. bekendtgørelse nr. 1043 af 16. december 1999 om forbud mod brug af visse aggregater, halsbånd m.v. til dyr. Bekendtgørelsen har hjemmel både i dyreværnslovens § 11, stk. 1, og dyreværnslovens § 12, stk. 1, hvorefter justitsministeren bl.a. kan udstede regler om behandling og beskyttelse af dyr i anden særlig retning.

Bekendtgørelsen indeholder i § 1 et forbud mod brug af ethvert fjernbetjent eller automatisk virkende aggregat, der hæftes på dyr, og som påfører dyret elektrisk stød eller anden væsentlig ulempe, når det aktiveres. Bekendtgørelsen indeholder endvidere et forbud mod bl.a. brug af halsbånd, der på den indvendige side er forsynet med skarpe eller spidse pigge, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.

Retsstillingen er herefter, at brug af halsbånd, der på den indvendige side er forsynet med skarpe eller spidse pigge, samt brug af et fjernbetjent eller automatisk virkende aggregat, der hæftes på dyr, og som påfører dyret elektrisk stød eller anden væsentlig ulempe, når det aktiveres, er forbudt.

Der gælder desuden et udtrykkeligt forbud mod reklame for og salg af sådanne genstande, såfremt genstandene skal bruges på hunde eller katte, jf. dyreværnslovens § 11, stk. 2.

9.2. Justitsministeriets overvejelser

Selv om det siden 1999 har været forbudt at anvende visse halsbånd og fjernbetjente eller automatisk virkende aggregater, der hæftes på dyr, og som påfører dyret elektrisk stød eller anden væsentlig ulempe, når det aktiveres, finder reklame for og salg af sådanne produkter fortsat sted.

Salg af de pågældende produkter er efter Justitsministeriets opfattelse i strid med god markedsføringskik, jf. markedsføringslovens § 1, idet produkterne ikke lovligt kan anvendes på dyr. Markedsføring af de ovennævnte produkter vil endvidere kunne indebære en overtrædelse af markedsføringslovens forbud mod at anvende vildledende eller urimeligt mangelfulde angivelser, hvis sælgeren ikke oplyser, at anvendelsen af disse produkter er forbudt.

Med henblik på at sikre en effektiv overholdelse af bekendtgørelsen om forbud mod brug af visse aggregater, halsbånd m.v. til dyr og de dyreværnsmæssige hensyn, der ligger til grund for denne administrative forskrift, foreslår Justitsministeriet, at markedsføringsforbudet udvides, således at forbudet kommer til at omfatte reklame for, salg og forsøg herpå af genstande, som det er forbudt at anvende på dyr helt generelt.

Henset til, at forbudet mod anvendelse af visse genstande ved behandlingen af dyr ikke følger direkte

af dyreværnsloven, men af regler udstedt i medfør af denne lov, finder Justitsministeriet det mest hensigtsmæssigt, at det markedsføringsforbud, som er afledt af forbudet mod anvendelse af de pågældende genstande, også fastsættes administrativt.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at der indsættes en ny bestemmelse i dyreværnslovens § 12 a, hvorefter justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at reklame for, salg af og forsøg herpå af genstande, der ikke må anvendes ved behandlingen af dyr, ikke må finde sted. Justitsministeriet foreslår samtidig, at bestemmelsen i § 11, stk. 2, ophæves.

Justitsministeriet vil med hjemmel i bestemmelsen i § 12 a udstede administrative regler om forbud mod reklame for samt salg og forsøg på salg af genstande, som det er forbudt at anvende på dyr. Disse regler skal træde i kraft samtidig med denne lov.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, 3 og 4 (dyreværnslovens § 11, stk. 2 og 3, og § 12 a).

10. Beskikkelsesperiode for medlemmer af Dyreværnsrådet

10.1. Gældende ret

Efter dyreværnslovens § 26, stk. 1, skal justitsministeren nedsætte et råd, som efter begæring skal rådgive ministeren i forbindelse med fastsættelse af regler efter dyreværnsloven samt afgive udtalelser om spørgsmål vedrørende dyreværn (herefter Dyreværnsrådet).

Efter dyreværnslovens § 26, stk. 2, består Dyreværnsrådet af en formand og to andre medlemmer, der alle skal være særligt sagkyndige inden for dyreværnsmæssige spørgsmål. Dyreværnsrådets formand og medlemmer udpeges af justitsministeren. De to medlemmer udpeges efter indstilling fra henholdsvis Landbrugsraadet og dyreværnsforeningerne.

Der er ikke i dyreværnslovens § 26 taget stilling til længden af den periode, som Dyreværnsrådets medlemmer udpeges for.

10.2. Justitsministeriets overvejelser

Bestemmelsen om Dyreværnsrådet blev indsat i dyreværnsloven i 1991 under Folketingets behandling af forslaget til en ny dyreværnslov.

Baggrunden herfor var en fælles henvendelse til Folketingets Retsudvalg fra Landbrugsraadet, Foreningen til Dyrenes Beskyttelse og Den Danske Dyrlægeforening. I henvendelsen støttede de nævnte organisationer oprettelsen af et Dyreetisk Råd, men anførte at et sådant råd ikke ville kunne rådgive justitsministeren i den faglige og konkrete udmøntning af den rammelov, som dyreværnsloven udgjorde. Justitsministeren burde derfor efter organisationernes opfattelse råde over et sagkyndigt fast udvalg, der kunne udarbejde forslag til den konkrete udmøntning af rammeloven.

Organisationerne foreslog derfor, at der blev indsat en bestemmelse i dyreværnsloven om »Det rådgivende fagudvalg vedrørende dyreværn«, der ud fra adfærdsmæssig og anden faglig viden, økonomiske muligheder samt Det Dyreetiske Råds etiske overvejelser bl.a. skulle rådgive justitsministeren om den konkrete udmøntning af loven.

På baggrund af henvendelsen fremsatte Justitsministeriet et ændringsforslag til dyreværnslovforslaget, som blev tiltrådt af et flertal i Folketingets Retsudvalg.

Det fremgår ikke af bestemmelsen, at rådet udpeges for en bestemt periode, og Dyreværnsrådets formand og de to medlemmer udpeges således tidsubegrænset.

Justitsministeriet finder, at de organisationer, der indstiller medlemmer til Dyreværnsrådet, bør have mulighed for – med passende mellemrum – at tage stilling til, om de udpegede medlemmer fortsat nyder den tillid og er i besiddelse af de egenskaber, som lå til grund for organisationernes indstilling. Endvidere bør Dyreværnsrådets formand og medlemmer have anledning til at overveje, om de fortsat ønsker at deltage i rådets arbejde.

Justitsministeriet bemærker i øvrigt, at formanden og medlemmerne af de øvrige to råd, som er nedsat i medfør af dyreværnsloven, beskikkes for 3 år ad gangen, jf. dyreværnslovens § 25, stk. 2, (Det Dyreetiske Råd) og dyreværnslovens § 26 a, stk. 2, (Rådet vedrørende hold af særlige dyr).

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at det skal fremgå af dyreværnslovens § 26, stk. 2, at Dyreværnsrådets formand og medlemmer beskikkes for 3 år ad gangen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 15 (dyreværnslovens § 26, stk. 2).

11. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Med lovforslaget foreslås det, at ejere af besætninger med mindst 10 landbrugsdyr eller heste skal betale et årligt beløb til dækning af udgifterne i forbindelse med dyrevelfærdsrejseholdets tematiserede kontroller. Ordningen, der samlet set koster i alt 7,6 mio. kr. (2009-tal) i perioden 2009-2012, foreslås finansieret ved en afgift på 108 kr., der svarer til den gennemsnitlige udgift for ordningen pr. besætning, og som skal opkræves årligt hos de omfattede ejere i årene 2010, 2011 og 2012.

Lovforslaget medfører endvidere, at der indføres en påbudsordning, hvorefter myndigheder under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan meddele den ansvarlige for et dyrehold påbud om inden for en fastsat frist at træffe de foranstaltninger, som findes nødvendige for at overholde regler i dyreværnsloven eller regler fastsat i medfør af denne lov. En tilsvarende ordning foreslås indført i forhold til de tre eksisterende love vedrørende hold af svin. Ordningen foreslås finansieret via et gebyr, der vil blive administrativt fastsat på baggrund af statens udgifter til ordningen.

Herudover medfører lovforslaget, at visse opgaver på dyrevelfærdsområdet overflyttes fra Justitsministeriet (politiet) til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Lovforslaget forventes ikke i øvrigt at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige af betydning.

12. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Som anført under pkt. 11 indebærer lovforslaget, at der indføres en gebyrfinansieret påbudsordning, ligesom dyrevelfærdsrejseholdets tematiserede kontroller skal finansieres ved en årlig afgift.

Herudover indebærer lovforslaget, at justitsministeren kan fastsætte regler om, at myndigheder under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan påbyde den ansvarlige for et dyrehold at udarbejde og gennemføre en handlingsplan med henblik på at rette op på dyrevelfærdsmæssige problemer i besætningen. Ordningen er i al væsentlighed identisk med den ordning vedrørende frivillige handlingsplaner, der indtil udgangen af 2008 har eksisteret på svineproducentområdet, og som samlet for svineproducenterne skønnes at koste ca. 7 mio. kr. årligt.

Lovforslaget skønnes ikke herudover at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet af betydning.

13. Administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget skønnes ikke at medføre administrative konsekvenser for borgerne.

14. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

15. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

16. Hørte myndigheder mv.

Et lovudkast har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatrådet, Alle Dyr's Ret, Brancheforeningen Fokus på Dyr, Cirkus Arena, Cirkus Arli, Cirkus Baldoni, Cirkus Benneweis, Cirkus Charlie, Cirkus Dannebrog, Cirkus Krone, Cirkusdirektørforeningen i Danmark, Cirkushusets Museumsforening, Daniche, Danmarks Civile Hundeførerforening, Danmarks Fjerkræavlerforening for Raceavl, Danmarks Jægerforbund, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blindsamfund, Dansk Breton Klub, Dansk Erhverv, Dansk Fåreavl, Dansk Gede Union, Danske Hundeejeres Landsforening, Dansk Hunderegister, Dansk Industri, Dansk Jagthunde Udvalg, Dansk Kennel Klub, Dansk Kvæg, Dansk Lamaforening, Dansk Landbrug, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Racehunde Union, Dansk Ruhår Klub, Dansk Svineproduktion, Dansk Vizsla Klub, Danske Fugleforeninger, Danske Regioner, Danske Slagterier, Danske Svineproducenter, DAZA (Danske Akvarier og Zoologiske Anlæg), Den Danske Dommerforening, Den Danske Dyrlegeforening, Den Danske Hundeforening, Det Biovidenskabelige Fakultet v/ Københavns Universitet, Det Danske Fjerkræraad, Det Dyreetiske Råd, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet v/ Aarhus Universitet (Foulum), Det Veterinære Sundhedsråd, Dommerfuldmægtigforeningen, Dyrenes Beskyttelse, Dyreværnsforeningen Freja, Dyreværnsorganisationernes Samarbejdsorganisation (DOSO), Dyreværnsrådet, Forbrugerrådet, Foreningen af Forlystelsesparker i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen Eksotiske Dyr's Venner, Foreningen for Prydfjerkræ, Fællesrepræsentationen for Specialklubber for stående Jagthunde i Danmark, Fødevarestyrelsen, Fødevareøkonomisk Institut, Hesteinternatet af 1999, Inges Kattehjem, Klubben for Field Trial Spaniels, Kommunernes Landsforening, Korthaarklubben, Kødbbranchens Fællesråd, Landbrugsraadet, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Mohairforeningen i Danmark, OASA (Organisation Against the Suffering og Animals) Politiforbundet i Danmark, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rådet for Dyreforsøg/Dyreforsøgstilsynet, Rådet vedrørende hold af særlige dyr, Sammenslutningen af By- & markedsfester i Danmark, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforening, Servicehunde til handicappede, Skov- og Naturstyrelsen, WSPA Danmark, Østre Landsret, Vestre Landsret og samtlige byretter.

17. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen af betydning
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Lovforslaget medfører, at erhvervet fremover via henholdsvis gebyrer og afgifter skal finansiere 1) opfølgende besætningskontroller og 2) dyrevelfærdsrejseholdets tematiserede kontroller. Den foreslåede ordning vedrørende handlingsplaner skønnes samlet set for svineproducenterne at koste ca. 7 mio. kr. årligt.

Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

I lovforslagets bilag 1 er de foreslåede bestemmelser sammenholdt med de nugældende bestemmelser.

Til § 1

(Dyreværnsloven)

Til nr. 1, 3 og 4 (§ 11, stk. 2 og 3, og § 12 a)

Med den foreslåede bestemmelse skabes der hjemmel til, at justitsministeren administrativt kan udvide forbudet mod at reklamere for og sælge genstande, som det er forbudt at anvende på hunde og katte, til at gælde for genstande, som det er forbudt at anvende på dyr generelt.

Justitsministeriet vil med hjemmel i denne bestemmelse udstede administrative regler om forbud mod reklame for samt salg og forsøg på salg af genstande, som det er forbudt at anvende på dyr. Disse regler skal træde i kraft samtidig med denne lov.

Med lovens ikrafttræden bliver det således forbudt at reklamere for og sælge el-halsbånd og lignende aggregater, som påfører dyret elektrisk stød eller anden væsentlig ulempe, når det aktiveres, uanset om de pågældende genstande er markedsført til brug på andre dyr end hunde og katte.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 9.

Til nr. 2 (§ 11, stk. 3)

Med den foreslåede bestemmelse udvides forbudet mod udstilling og fremvisning af halekuperede hunde, således at forbudet fremover også gælder i forhold til ørekuperede hunde.

Ved udstilling af hunde forstås enhver fremvisning, herunder fremvisning som primært har til formål at præmiere hundens ydre, og fremvisning med henblik på at vurdere en hunds brugsegenskaber og færdigheder. Med fremvisning med henblik på bedømmelse af en hunds brugsegenskaber eller færdigheder tænkes eksempelvis på udholdenhedsprøver, lydighedsprøver, mental- og karaktertest, markprøver, sporhundep prøver, redningshundep prøver mv.

Forbudet mod udstilling af ørekuperede hunde gælder også, selv om ørekuperingen har været lovlig, f.eks. fordi hunden er importeret med kuperede ører fra et land, hvor ørekupering ikke er forbudt, eller fordi ørekuperingen har været nødvendig af veterinære årsager.

Forbudet gælder dog kun for hunde, der er født efter lovens ikrafttræden.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 8.

Til nr. 5 (§ 17, stk. 2)

Med den foreslåede bestemmelse ophæves det gældende forbud mod at anvende vilde dyr ved forestillinger i cirkus, varietéer og lignende virksomheder, idet der i stedet indsættes en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter justitsministeren kan fastsætte regler om hold og fremvisning af dyr i cirkus, forlystelsesparker og lignende virksomheder, herunder om forbud mod hold og fremvisning af visse vilde dyrearter.

Det gældende forbud mod fremvisning af dyr i omrejsende menagerier opretholdes. Ved et menageri

forstås en samling af levende dyr, der transporteres rundt i bur og vises frem, men som ikke samtidig optræder for publikum.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 6.

Til nr. 6 (§ 17, stk. 3)

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at tilladelse til oprettelse af zoologiske haver, dyreparker mv. fremover meddeles af den fødevareregion, som det pågældende zoologiske anlæg hører under.

Fødevareregionen kan i disse sager indhente sagkyndig bistand fra Rådet vedrørende hold af særlige dyr, jf. bestemmelsen i § 26 a.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 7.

Til nr. 7 (§ 17, stk. 4)

Den foreslåede bestemmelse bemyndiger justitsministeren til at fastsætte regler om hold og fremvisning af dyr i cirkus, forlystelsesparker og lignende virksomheder, herunder om forbud mod hold og fremvisning af visse vilde dyrearter.

Med hjemmel i denne bemyndigelsesbestemmelse vil der blive udstedt en bekendtgørelse, der skal finde anvendelse på hold og fremvisning af dyr i cirkus, forlystelsesparker og lignende virksomheder.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 6.

Til nr. 8 (§ 18, stk. 1)

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at tilladelse til erhvervsmæssig handel med og opdræt af dyr fremover meddeles af den fødevareregion, som den pågældende dyrehandel, opdrætter mv. hører under. Bestemmelsen indebærer endvidere, at tilladelse til drift af dyrepensioner, dyreinternater og formidling af dyr meddeles af fødevareregionen.

Fødevareregionen kan i disse sager indhente sagkyndig bistand fra Rådet vedrørende hold af særlige dyr, jf. bestemmelsen i § 26 a.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 7.

Til nr. 9 (§ 21)

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at kredsdyrlægeinstitutionen i 1996 blev slået sammen med de eksisterende levnedsmiddelkontrolenheder i fødevareregioner. Kredsdyrlægens opgaver varetages nu af fødevareregionernes veterinærafdelinger.

Til nr. 10 (§ 23)

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at sondringen mellem politisager og statsadvokatsager blev opgivet ved lov nr. 385 af 20. maj 1992 om ændring af bl.a. retsplejeloven. Den hidtidige henvisning til reglerne om politisager må således forstås som en henvisning til retsplejelovens kapitel 80 om bestemmelser om domsforhandling for byret i straffesager, hvor der ikke medvirker lægdommere.

Til nr. 11 og 12 (§ 24 a)

Med de foreslåede bestemmelser etableres der hjemmel til, at justitsministeren efter forhandling med fødevareministeren kan fastsætte regler om, at velfærdskontrollen, herunder kontrol af overholdelsen af EU-lovgivningen om forsvarlig behandling af dyr og om beskyttelse af dyrs velfærd, kan varetages af personer ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, uanset om de pågældende ansatte er dyrlæger. Dette vil åbne op for, at teknikere fra f.eks. Plantedirektoratet også vil kunne anvendes i forbindelse med dyrevelfærdskontroller.

Udtrykket »personer ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri« omfatter – ud

over dyrlæger – andre ansatte, der i kraft af deres stilling og faglige indsigt har til opgave at foretage kontrol med dyrevelfærd.

Den foreslåede bestemmelse i § 24 a, stk. 3, indebærer endvidere, at personer ansat under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri får adgang til ejendomme, lokaliteter, transportmidler og dokumenter med henblik på varetagelse af de kontrolopgaver, som de pålægges i medfør af § 24 a, stk. 1 og 2.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 2.

Til nr. 13 (dyreværnslovens § 24 a, stk. 6 og 7)

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at tilsynsmyndigheder, der udfører kontrol med overholdelse af dyrevelfærdslovgivningen, som led i denne kontrol kan medtage dokumenter, herunder udskrift af elektroniske data eller kopier heraf, samt udtage prøver fra levende eller døde dyr mod kvittering.

Bestemmelsen indebærer endvidere, at dyrlæger ansat under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan aflive et dyr med henblik på at udtage en prøve, hvis det skønnes nødvendigt for at dokumentere en mulig overtrædelse af regler i dyreværnsloven eller regler fastsat i medfør heraf.

Adgangen til at udtage prøver fra døde dyr vil eksempelvis kunne anvendes, hvis der under en besætningskontrol konstateres skuldersår hos en eller flere døde søer, der skal sendes til destruktion. I sådanne tilfælde kan den kontrollerende dyrlæge udtage prøver af de døde dyrs skuldre med henblik på yderligere undersøgelse.

Adgangen til at aflive dyr for at udtage prøver vil eksempelvis kunne anvendes, hvis det i forbindelse med afgangskontroller på et samlested konstateres, at en eller flere af søerne har skuldersår. Særligt hvis der er tale om såkaldte ophelede skuldersår, der ikke umiddelbart kan ses med det blotte øje, vil der kunne være behov for at aflive dyret for at udtage en prøve fra dyrets skulder.

Hvis tilsynsmyndighederne ønsker at medtage dokumenter, herunder udskrift af elektroniske data, skal dette ske i henhold til reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 2 og 3, mens tilsynsmyndighedernes undersøgelse og medtagelse af andre genstande end breve eller papirer skal ske i henhold til reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 3.

Ifølge retssikkerhedslovens kapitel 3 skal tvangsindgreb over for en person, der med rimelig grund mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse, gennemføres efter retsplejelovens regler, hvis tvangsindgrebet sker med henblik på at tilvejebringe oplysninger om de forhold, som mistanken omfatter.

Hvis tilsynsmyndighederne forud for en kontrol er bekendt med oplysninger, der kan begrunde, at en person med rimelig grund mistænkes for en strafbar overtrædelse af dyreværnslovgivningen, kan genstande, der skal tilvejebringe oplysninger om disse forhold, således ikke medtages i medfør af den foreslåede bestemmelse. I stedet må tilsynsmyndighederne indhente bistand fra politiet, der kan foretage beslaglæggelse i medfør af reglerne i retsplejelovens kapitel 74.

Det samme er tilfældet, hvis tilsynsmyndighederne under en kontrol får kendskab til oplysninger, der kan begrunde, at en person med rimelig grund mistænkes for en strafbar overtrædelse af dyreværnsloven.

Kravet om, at der skal være rimelig grund til en sådan mistanke, indebærer, at mistanken skal være baseret på fornødne konkrete, objektive oplysninger i den pågældende sag. Om dette er tilfældet beror på en samlet konkret vurdering i den enkelte sag.

Er der tale om ren stikprøvekontrol, vil der selvsagt ikke foreligge en mistanke, der indebærer, at beslaglæggelse skal ske i medfør af retsplejelovens regler. Det samme gælder i tilfælde, hvor en myndighed f.eks. ønsker at undersøge forhold, som kun muligvis kan give anledning til mistanke – f.eks. på baggrund af generelle erfaringer med en bestemt branche eller virksomhed. En mere almindelig erfaringsbaseret fornemmelse hos den pågældende myndighed om, at der kan være noget galt, indebærer således ikke, at der foreligger mistanke om et strafbart forhold.

Personer, hvis dyr er blevet aflivet med henblik på udtagning af prøver, skal have krav på erstatning for

den derved forvoldte skade, hvis der ikke efterfølgende rejses påtale for overtrædelse af dyreværnslovgivningen, hvis påtale opgives, eller der sker frifindelse. Erstatning skal dog kunne nedsættes eller nægtes, hvis den pågældende selv har givet anledning til foranstaltningerne.

Den foreslåede erstatningsbestemmelse svarer således for så vidt angår ansvarsgrundlaget til reglerne i retsplejelovens kapitel 93 a.

Sager om erstatning for uberettiget aflivning behandles af den myndighed, der har foretaget indgrebet.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 3.

Til nr. 14 (dyreværnslovens §§ 24 b, 24 c, 24 d, 24 e og 24 f)

Med den foreslåede bestemmelse i § 24 b indføres en påbudsordning, som indebærer, at myndigheder under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan meddele den ansvarlige for et dyrehold påbud om inden for en fastsat frist at træffe de foranstaltninger, som findes nødvendige for at overholde regler i dyreværnsloven eller regler fastsat i medfør af denne lov. Et sådant påbud kan udstedes, hvis ansatte i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, eller privatpraktiserende dyrlæger, der er bemyndiget til at foretage kontrol efter § 24 a, konstaterer, at regler i dyreværnsloven, regler udstedt i medfør af dyreværnsloven eller regler i Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forsvarlig behandling af dyr og beskyttelse af dyrs velfærd er overtrådt.

Det er strafbart ikke at efterkomme et påbud om at træffe særlige foranstaltninger inden for den fastsatte frist. Hvis den ansvarlige for et dyrehold ikke efterkommer et påbud inden for den fastsatte frist, vil vedkommende således kunne straffes for såvel overtrædelse af dyreværnsloven som for manglende efterkommelse af påbudet.

Adgangen til at udstede påbud har ingen betydning for dyrlægers anmeldelsespligt, jf. dyreværnslovens § 20, stk. 1, 1. pkt. En dyrlæge, der i forbindelse med velfærdskontrollen bliver bekendt med, at et dyr behandles uforsvarligt, skal således anmelde forholdet til politiet i medfør af den almindelige anmeldelsespligt i dyreværnslovens § 20, stk. 1, medmindre det konstaterede forhold ikke er groft og i øvrigt straks rettes.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 4.

Med den foreslåede bestemmelse i § 24 c bemyndiges justitsministeren til at fastsætte regler om, at fødevarerregionerne kan pålægge den ansvarlige for et dyrehold at modtage rådgivning samt at udarbejde og gennemføre en handlingsplan med henblik på at rette op på dyrevelfærdsmæssige problemer i besætningen.

En sådan handlingsplan vil bl.a. kunne indeholde en oversigt over indsatsområder og initiativer – herunder f.eks. ændring af staldindretning og kompetenceløft hos personalet. Endvidere bør handlingsplanen indeholde en tidsfrist for gennemførelse af initiativerne.

Det er hensigten, at denne bemyndigelsesbestemmelse bl.a. skal finde anvendelse i forbindelse med etableringen af en såkaldt »gult kort«-ordning i forhold til skuldersår hos søer. Med hjemmel i den foreslåede bestemmelse vil der således kunne fastsættes nærmere regler om, at fødevarerregionen kan pålægge en besætningsejer at udarbejde og gennemføre en obligatorisk handlingsplan med henblik på at nedbringe antallet af skuldersår hos søer i besætningen.

Med den foreslåede bestemmelse i § 24 d kan afgørelser om påbud, der træffes efter § 24 b, eller afgørelser om f.eks. udarbejdelse og gennemførelse af en handlingsplan, der træffes efter regler fastsat i medfør af § 24 c, påklages til Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklager. Det foreslås samtidig, at der fastsættes en klagefrist på 4 uger, som i særlige tilfælde kan fraviges. Af hensyn til hurtigst muligt at kunne sikre dyrenes velfærd tillægges en klage som udgangspunkt ikke opsættende virkning, medmindre Sekretariatet for Fødevarer- og Veterinærklager beslutter noget andet. Sekretariatets afgørelse i en klagesag kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

I § 24 e, stk. 1, foreslås det, at besætningsejere selv afholder udgifterne til opfølgende besøg i forbindelse med egenkontrollen eller som følge af et påbud efter § 24 b. De udgifter, som besætningsejeren selv skal afholde, vil bl.a. være udgifter til dækning af opfølgende besøg med henblik på at konstatere, om besætningsejeren har efterkommet et påbud efter dyreværnslovens § 24 b, stk. 1. Bestemmelsen vil endvidere indebære, at besætningsejere selv skal dække udgifter til de opfølgende kontrolbesøg, der vil skulle finde sted som led i den planlagte »gult kort«-ordning for skuldersår hos søer.

Der er i § 24 e, stk. 2, foreslået regler om betaling af morarenter ved for sen betaling samt regler om betaling af gebyr for erindringsskrivelser ved manglende betaling.

Det fremgår af § 24 e, stk. 3, at justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om beregning og opkrævning af udgifterne til opfølgende besøg samt regler om opkrævning af morarenter og betaling for erindringsskrivelser.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 24 f påhviler det ejere af besætninger med mindst 10 landbrugsdyr eller heste at betale et årligt beløb på 108 kr. til dækning af udgifterne i forbindelse med dyrevelfærdsrejseholdets tematiserede kontroller. Beløbet skal betales pr. besætning.

Ved landbrugsdyr forstås hvirveldyr – bortset fra fisk reptiler og padder – som holdes med henblik på produktion af fødevarer, uld, skind eller pels eller med henblik på andre landbrugsmæssige formål. Ved heste forstås både heste, der holdes til landbrugsmæssige formål, og heste, der holdes med henblik på andre formål, f.eks. heste, der holdes som hobby, på rideskole mv.

Ved tematiserede kontroller forstås kontroller, der tager udgangspunkt i strukturelle dyrevelfærdsproblemer på tværs af besætninger. Disse kontroller vil blive foretaget i besætninger, på samlesteder og eventuelt ved transporter af dyr.

Der er i § 24 f, stk. 2, foreslået regler om betaling af morarenter ved for sen betaling samt regler om betaling for erindringsskrivelser ved manglende betaling.

Efter § 24 f, stk. 3, kan justitsministeren fastsætte nærmere regler om opkrævning af det i stk. 1 nævnte beløb, samt om opkrævning af morarenter og betaling for udsendelse af erindringsskrivelser ved manglende betaling.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 5.

Til nr. 15 (§ 26, stk. 2)

Med den foreslåede bestemmelse tidsbegrænses beskikkelsesperioden for medlemmer af Dyreværnsrådet, således at rådets formand og de øvrige medlemmer fremover beskikkes for 3 år ad gangen.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 10.

Til nr. 16 (§ 26 a, stk. 1)

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at fødevareregionerne kan indhente sagkyndig bistand fra Rådet vedrørende hold af særlige dyr i forbindelse med regionernes afgørelser i sager om zoologiske haver mv., jf. dyreværnslovens § 17, stk. 3, og i sager om erhvervsmæssig handel med dyr mv., jf. dyreværnslovens § 18, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 7.

Til nr. 17-19 (§ 28, stk. 2)

Den foreslåede bestemmelse giver mulighed for at pålægge straf for undladelse af at efterkomme et påbud efter § 24 b, herunder undladelse af at efterkomme påbudet inden for den frist, der er fastsat i påbudet. Det foreslås således, at en sådan undladelse kan straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter bestemmelsen i § 28, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 3.

Til § 2

(Lov om hold af heste)

Til nr. 1 (§ 33)

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at personer ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan konstatere, om regler i hesteloven eller regler fastsat i medfør heraf er overtrådt.

Udtrykket »personer ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri« omfatter – ud over dyrlæger – andre ansatte, der i kraft af deres stilling og faglige indsigt har til opgave at foretage kontrol med dyrevelfærd.

Ændringen er en konsekvens af, at der er skabt hjemmel til, at justitsministeren kan fastsætte regler om, at velfærdskontrollen kan varetages af personer ansat under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, uanset om de pågældende ansatte er dyrlæger. Dette vil åbne op for, at teknikere fra f.eks. Plantedirektoratet også vil kunne anvendes i forbindelse med kontroller af, om hestelovens bestemmelser er overholdt.

Til § 3

(Lov om hold af slagtekyllinger)

Til nr. 1 (§ 10, stk. 1, og § 16, stk. 1)

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at personer ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri fremover får adgang til rum eller bygninger, hvor der holdes slagtekyllinger eller forefindes anlæg til brug for produktionen, hvis dette er påkrævet for udførelsen af de kontrolopgaver, som følger af lov om hold af slagtekyllinger.

Udtrykket »personer ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri« omfatter – ud over dyrlæger – andre ansatte, der i kraft af deres stilling og faglige indsigt har til opgave at foretage kontrol med dyrevelfærd.

Ændringen er en konsekvens af, at der er skabt hjemmel til, at justitsministeren kan fastsætte regler om, at velfærdskontrollen kan varetages af personer ansat under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, uanset om de pågældende ansatte er dyrlæger. Dette vil åbne op for, at teknikere fra f.eks. Plantedirektoratet også vil kunne anvendes i forbindelse med kontroller af, om slagtekyllingelovens bestemmelser er overholdt.

Til § 4

(Lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte)

Til nr. 1 og 2 (§ 9 b og § 10, stk. 1)

Bestemmelsen indebærer, at der indføres en påbudsordning, hvorefter en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan meddele den ansvarlige for et dyrehold påbud om inden for en fastsat frist at træffe de foranstaltninger, som findes nødvendige for at overholde regler i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte eller regler fastsat i medfør heraf. Et sådant påbud kan udstedes, hvis ansatte i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, eller privatpraktiserende dyrlæger, der er bemyndiget til at foretage kontrol efter dyreværnslovens § 24 a, konstaterer, at regler i loven eller regler udstedt i medfør heraf er overtrådt.

Påbudsordningen svarer til den, der gælder i forhold til overtrædelser af dyreværnsloven. For nærmere herom henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 14.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 3.

Til § 5

(Lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin)

Til nr. 1 og 2 (§ 7 a og § 8, stk. 1)

Bestemmelsen indebærer, at der indføres en påbudsordning, hvorefter en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan meddele den ansvarlige for et dyrehold påbud om inden for en fastsat frist at træffe de foranstaltninger, som findes nødvendige for at overholde regler i lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin eller regler fastsat i medfør heraf. Et sådant påbud kan udstedes, hvis ansatte i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, eller privatpraktiserende dyrlæger, der er bemyndiget til at foretage kontrol efter dyreværnslovens § 24 a, konstaterer, at regler i loven eller regler udstedt i medfør heraf er overtrådt.

Påbudsordningen svarer til den, der gælder i forhold til overtrædelser af dyreværnsloven. For nærmere herom henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 14.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 3.

Til nr. 6

(Lov om udendørs hold af svin)

Til nr. 1 og 2 (§ 15 a og § 16, stk. 1)

Bestemmelsen indebærer, at der indføres en påbudsordning, hvorefter en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan meddele den ansvarlige for et dyrehold påbud om inden for en fastsat frist at træffe de foranstaltninger, som findes nødvendige for at overholde regler i lov om udendørs hold af svin eller regler fastsat i medfør heraf. Et sådant påbud kan udstedes, hvis ansatte i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, eller privatpraktiserende dyrlæger, der er bemyndiget til at foretage kontrol efter dyreværnslovens § 24 a, konstaterer, at regler i loven eller regler udstedt i medfør heraf er overtrådt.

Påbudsordningen svarer til den, der gælder i forhold til overtrædelser af dyreværnsloven. For nærmere herom henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 14.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 3.

§ 7

(Ikrafttræden)

Bestemmelsen fastsætter lovens ikrafttrædelsestidspunkt. Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2009.

Det foreslås endvidere, at forbudet mod udstilling af ørekuperede hunde kun skal gælde for hunde, der er født efter lovens ikrafttræden.

Herudover foreslås det, at bestemmelserne i dyreværnslovens § 17, stk. 3, og 18, stk. 1, om Fødevarerstyrelsens overtagelse af visse opgaver i henhold til dyreværnsloven træder i kraft den 1. januar 2010.

Endelig foreslås det, at justitsministeren fastsætter ikrafttrædelsestidspunktet for bestemmelserne i dyreværnslovens § 17, stk. 2, om ophævelse af forbudet mod fremvisning af vilde dyr, og § 24 e og § 24 f om betaling for dele af velfærdskontrollen.

Til § 10

(Færøerne og Grønland)

Bestemmelsen fastsætter lovens territoriale anvendelsesområde og indebærer, at loven ikke gælder for

Færøerne og Grønland. Det skyldes, at dyrevelfærd er et hjemmestyreanliggende for begge disse dele af riget.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I dyreværnsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1343 af 4. december 2007, foretages følgende ændringer:

§ 11. Justitsministeren kan fastsætte regler om behandling af hunde og katte, herunder regler om indfangning og aflivning af katte.

Stk. 2. I det omfang der i medfør af stk. 1 er fastsat regler om, at brug af visse genstande ved behandlingen af hunde og katte er forbudt, må reklame for, salg og forsøg herpå af disse genstande ikke finde sted.

Stk. 3. Halekuperede hunde må ikke udstilles eller på anden måde fremvises med henblik på bedømmelse af hundens ydre, dens brugsegenskaber eller færdigheder, medmindre de er kuperet i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i medfør af § 14, stk. 3, 2. pkt.

Stk. 4. Justitsministeren kan i ganske særlige tilfælde meddele undtagelse fra bestemmelsen i stk. 3.

1. § 11, stk. 2, ophæves.

Stk. 3-4 bliver herefter stk. 2-3.

2. § 11, stk. 3, der bliver stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Hale- eller ørekuperede hunde må ikke udstilles eller på anden måde fremvises med henblik på bedømmelse af hundens ydre, dens brugsegenskaber eller færdigheder. Forbudet gælder dog ikke for hunde, der er halekuperet i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i medfør af § 14, stk. 3, 2. pkt.«

3. I § 11, stk. 4, der bliver stk. 3, ændres »stk. 3« til: »stk. 2«

4. Efter § 12 indsættes:

»**§ 12 a.** Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at reklame for og salg af genstande, der ikke må anvendes ved behandlingen af dyr, ikke er tilladt. Ministeren kan i den forbindelse endvidere fastsætte regler om, at forsøg kan straffes.«

§ 17. Dyr må ikke dresseres eller bruges til fremvisning, cirkusforestillinger,

filmoptagelser eller lignende, hvis dyret herved påføres væsentlig ulempe.

Stk. 2. Vilde dyr må ikke anvendes ved forestillinger i cirkus, varieteer og lignende virksomheder. Dyr må ikke fremvises i omrejsende menagerier.

Stk. 3. Zoologiske haver, dyreparker og lignende må ikke oprettes uden politidirektørens tilladelse. Justitsministeren kan fastsætte regler om indretning og drift af sådanne virksomheder og om tilsyn.

Stk. 4. Justitsministeren kan meddele undtagelse fra bestemmelsen i stk. 2, 1. pkt., hvis det er ubetænkeligt.

§ 18. Erhvervsmæssig handel med og opdræt af dyr må kun drives med politidirektørens tilladelse. Det samme gælder for drift af dyrepensioner og dyreinternater samt formidling af dyr. Tilladelsen skal angive, hvilke dyr den omfatter. Tilladelsen kan tilbagekaldes, når særlige forhold taler derfor.

Stk. 2-4. ---

§ 21. Behandles dyr uforsvarligt, kan politidirektøren give den ansvarlige pålæg om dyrets behandling. Er dyret sygt eller kommet uhelbredeligt til skade kan politidirektøren meddele pålæg om aflivning af dyret, hvis det vil medføre unødigt lidelse at lade det leve.

Stk. 2. Pålæg skal meddeles skriftligt. Inden er der meddeles pålæg, skal politidirektøren indhente en erklæring fra en dyrlæge og om fornødent fra kredsdyrlægen. Endvidere skal den, der har ansvaret for dyret, have lejlighed til at udtale sig.

Stk. 3. Stk. 2 kan fraviges i det omfang, det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret.

Stk. 4. ---

5. § 17, stk. 2, 1. pkt., ophæves.

6. I § 17, stk. 3, ændres »politidirektørens tilladelse« til »tilladelse fra en fødevareregion«.

7. § 17, stk. 4, affattes således:

»*Stk. 4.* Justitsministeren kan fastsætte regler om hold og fremvisning af dyr i cirkus, forlystelsesparker og lignende virksomheder, herunder om forbud mod hold og fremvisning af visse vilde dyrearter.«

8. I § 18, stk. 1, ændres »politidirektørens tilladelse« til »tilladelse fra en fødevareregion«.

9. I § 21, stk. 2, ændres »kredsdyrlægen« til: »fødevareregionen«.

§ 23. Den, der har fået et pålæg efter § 21, stk. 1, og den, hvis dyr er solgt eller aflivet efter § 22, stk. 2, kan begære sagen indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes over for politidirektøren inden 14 dage efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Sagen indbringes for retten efter reglerne om politisager. Indbringelse for domstolene har ikke opsættende virkning.

§ 24 a. Justitsministeren kan efter forhandling med ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætte regler om, at ansatte dyrlæger i fødevareregionerne og i Fødevarestyrelsen og privatpraktiserende dyrlæger, der af Fødevarestyrelsen er bemyndiget hertil, kan foretage kontrol med henblik på beskyttelse af dyrs velfærd.

Stk. 2. Ansatte dyrlæger i fødevareregionerne og i Fødevarestyrelsen og privatpraktiserende dyrlæger, der af Fødevarestyrelsen er bemyndiget hertil, kan foretage kontrol i det omfang, det er fastsat i Rådets direktiver eller i Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forsvarlig behandling af dyr og om beskyttelse af dyrs velfærd. Det samme gælder sagkyndige fra Europa-Kommissionen i samarbejde med de nævnte personer.

Stk. 3. Ansatte dyrlæger i fødevareregionerne og i Fødevarestyrelsen og privatpraktiserende dyrlæger, der af Fødevarestyrelsen er bemyndiget hertil, har, i det omfang varetagelsen af kontrolopgaver som nævnt i stk. 1 og 2 kræver det, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme, lokaliteter, transportmidler og dokumenter. Det samme gælder sagkyndige fra Europa-Kommissionen i samarbejde med de nævnte personer.

Stk. 4-5. ---

10. I § 23, 3. pkt., ændres »om politisager« til: »i retsplejelovens kapitel 80«.

11. I § 24 a, stk. 1, ændres »ansatte dyrlæger i fødevareregionerne og i Fødevarestyrelsen« til: »personer ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri«.

12. I § 24 a, stk. 2 og 3, ændres »Ansatte dyrlæger i fødevareregionerne og i Fødevarestyrelsen« til: »Personer ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri«.

13. I § 24 a indsættes som stk. 6 og 7:

»Stk. 6. Tilsynsmyndigheden kan som led i kontrol efter stk. 1-3 medtage dokumenter, herunder udskrift af elektroniske data eller kopier heraf, samt medtage hele dyr eller udtage prøver fra levende eller døde dyr mod kvittering. Hvis det skønnes nødvendigt for at undersøge, om der foreligger en overtrædelse af regler i dyreværnsloven eller regler fastsat i medfør heraf, kan dyrlæger ansat i tilsynsmyndigheden aflive et dyr med henblik på at udtage prøver af dette.

Stk. 7. Personer, hvis dyr er blevet aflivet i medfør af stk. 6, 2. pkt., har krav på erstatning for den derved tilføjede skade, hvis der ikke efterfølgende rejses påtale, påtale opgives eller tiltalte frifindes. Erstatning ydes for økonomisk skade. Erstatning kan nedsættes eller nægtes, såfremt den pågældende selv har givet anledning til foranstaltningerne.«

14. Efter § 24 a indsættes:

»§ 24 b. Konstaterer en person nævnt i § 24 a, stk. 1, at regler i denne lov, regler fastsat i medfør heraf eller regler i Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forsvarlig behandling af dyr og beskyttelse af dyrs velfærd er overtrådt, kan en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri meddele den ansvarlige for et dyrehold påbud om inden for en fastsat frist at træffe de foranstaltninger, som findes nødvendige for at overholde disse regler. Påbud skal meddeles skriftligt. Endvidere skal den, der har ansvaret for dyret, have lejlighed til at udtale sig, før påbudet meddeles.

Stk. 2. Stk. 1, 2. og 3. pkt., kan fraviges i det omfang, det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret.

Stk. 3. Der kan ikke meddeles påbud efter stk. 1, hvis den ansvarlige for dyreholdet i forvejen er meddelt pålæg efter § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud meddelt i medfør af stk. 1 bortfalder, hvis

der efterfølgende udstedes pålæg efter § 21 vedrørende samme forhold.

§ 24 c. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at fødevareregionen kan meddele den ansvarlige for et dyrehold påbud om at modtage rådgivning samt at udarbejde og gennemføre en handlingsplan med henblik på at rette op på dyrevelfærdsmæssige problemer i besætningen.

§ 24 d. Afgørelser, der træffes efter § 24 b og efter regler udstedt i medfør af § 24 c, kan påklages til Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklager. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklager træffer anden afgørelse.

Stk. 2. Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklagers afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 24 e. Udgifter i forbindelse med den opfølgende besætningskontrol, der finder sted i forbindelse med egenkontrollen eller som følge af et påbud efter § 24 b, afholdes af den enkelte besætningsejer, medmindre justitsministeren bestemmer andet.

Stk. 2. Beløb, som opkræves i henhold til stk. 1, og som ikke betales rettidigt, tillægges en årlig rente svarende til renten i henhold til rentelovens § 5. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr. For erindringsskrivelser ved for sen betaling betales et beløb på 100 kr.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om beregning og opkrævning af beløb som nævnt i stk. 1 og 2.

§ 24 f. Ejere af besætninger med mindst 10 landbrugsdyr eller heste betaler et årligt gebyr på 108 kr. til dækning af udgifterne i forbindelse med dyrevelfærdssrejsseholdets tematiserede kontroller. Beløbet pris- og lønreguleres årligt pr.

1. januar med den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks. Det regulerede beløb afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

Stk. 2. Beløb, som opkræves i henhold til stk. 1, og som ikke betales rettidigt, tillægges en årlig rente svarende til renten i henhold til rentelovens § 5. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr. For erindringsskrivelser ved for sen betaling betales et beløb på 100 kr.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om opkrævning af beløb som nævnt i stk. 1 og 2.«

§ 26. Justitsministeren nedsætter et råd, som efter begæring skal rådgive ministeren i forbindelse med fastsættelsen af regler efter denne lov. Rådet kan endvidere afgive udtalelser om spørgsmål vedrørende dyreværn.

Stk. 2. Rådet består af en formand og 2 andre medlemmer. Formanden og medlemmerne skal være særligt sagkyndige inden for dyreværnsmæssige spørgsmål. Justitsministeren udpeger rådets formand og de øvrige medlemmer. De øvrige medlemmer udpeges efter indstilling fra henholdsvis Landbrugsraadet og dyreværnsforeningerne.

Stk. 3-4. ---

§ 26 a. Justitsministeren nedsætter et råd, som efter anmodning fra en politidirektør skal afgive udtalelse om spørgsmål i relation til § 4, stk. 1, § 10, § 17 og § 18. Rådet skal endvidere efter anmodning rådgive ministeren i sager herom.

Stk. 2-4. ---

§ 28. Den, som ved overanstrengelse, vanrøgt eller på anden måde behandler dyr uforsvarligt, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år. Der skal ved udmålingen af straffen tages hensyn til, om der foreligger uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr. Har forholdet

15. I § 26, stk. 2, indsættes som 4. pkt.:

»Formanden og medlemmerne beskikkes for 3 år ad gangen.«

16. I § 26 a, stk. 1, ændres »efter anmodning fra en politidirektør« til »efter anmodning fra en politidirektør eller en fødevarerregion«.

haft karakter af mishandling, er straffen fængsel indtil 1 år, i gentagelsestilfælde indtil 2 år.

Stk. 2. Medmindre højere straf er forskyldt efter stk. 1, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder den, der

- 1) overtræder §§ 1-3, § 5, § 6, stk. 1, § 9, § 11, stk. 2 og 3, § 13, stk. 1, § 14, stk. 1 og 2, § 16, § 17, stk. 1-3, § 18, stk. 1, § 19 og § 24 a, stk. 4, eller
- 2) tilsidesætter et vilkår for en tilladelse.

Stk. 3. Den, der overtræder et pålæg efter § 21, stk. 1, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Stk. 4-9. ---

§ 33. Hvis en fødevareregion eller politiet konstaterer overtrædelser af reglerne i denne lov eller af regler, der fastsættes i medfør af denne lov, kan fødevareregionen påbyde den ansvarlige for hesteholdet inden for en nærmere fastsat frist at rette op på de forhold, som ikke er i overensstemmelse med disse regler.

§ 10. Fødevareregionerne foretager løbende stikprøvekontrol af de forhold i husene, der kan have betydning for slagt-

17. I § 28, stk. 2, nr. 1, udgår «eller».

18. I § 28, stk. 2, nr. 2, ændres «tilladelse.» til: «tilladelse eller».

19. I § 28, stk. 2, indsættes som nr. 3:
»3) undlader at efterkomme et påbud efter § 24 b, stk. 1.«

§ 2

I lov nr. 528 af 6. juni 2007 om hold af heste, som ændret ved lov nr. 315 af 30. april 2008, foretages følgende ændringer:

1. § 33 affattes således:

»**§ 33.** Konstaterer politiet eller en person ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, at regler i denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov er overtrådt, kan politiet eller en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, landbrug og Fiskeri påbyde den ansvarlige for hesteholdet inden for en fastsat frist at rette op på de forhold, som ikke er i overensstemmelse med disse regler.«

§ 3

I lov nr. 336 af 16. maj 2001 om hold af slagtekyllinger foretages følgende ændringer:

1. I § 10, stk. 1, ændres «Fødevareregionerne» til: «Personer ansat i eller under

ekyllingernes velfærd, herunder kontrol af de fysiske rammer for dyreholdet og den daglige driftsledelse af slagtekyllingeproduktionen.

Stk. 2-3. ---

§ 16. Ansatte i Fødevaredirektoratet og fødevarerregionerne har, i det omfang udførelsen af de i denne lov nævnte kontrolopgaver kræver det, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til de rum eller bygninger, hvori der holdes slagtekyllinger eller forefindes anlæg til brug for produktionen. Der påhviler producenten af slagtekyllinger i de pågældende huse vederlagsfrit at yde fornøden bistand i forbindelse med udførelsen af kontrolopgaverne.

Stk. 2. Politiet yder om nødvendigt bistand hertil.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri«.

2. I § 16, stk. 1, ændres «Ansatte i Fødevaredirektoratet og fødevarerregionerne» til: «Personer ansat i eller under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri».

§ 4

I lov nr. 404 af 26. juni 1998 om indendørs hold af drægtige søer og gylte, som ændret ved lov nr. 433 af 31. maj 2000 og lov nr. 295 af 30. april 2003, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 9 a indsættes:

»Kapitel 2 a
Påbud

§ 9 b. Konstaterer en person nævnt i dyreværnslovens § 24 a, stk. 1, at regler i denne lov eller regler fastsat i medfør heraf er overtrådt, kan en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri meddele den ansvarlige for et dyrehold påbud om inden for en fastsat frist at træffe de foranstaltninger, som findes nødvendige for at overholde disse regler. Påbud skal meddeles skriftligt. Endvidere skal den, der har ansvaret for dyret, have lejlighed til at udtale sig, før påbudet meddeles.

Stk. 2. Stk. 1, 2. og 3. pkt., kan fraviges i det omfang, det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret.

Stk. 3. Der kan ikke meddeles påbud efter stk. 1, hvis den ansvarlige for dyreholdet i forvejen er meddelt pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud meddelt i medfør af stk. 1 bortfalder, hvis der efterfølgende udstedes pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold.

Stk. 4. En afgørelse efter stk. 1 kan påklages til Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklager. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre Sekretariatet fra Fødevare- og Veterinærklager træffer anden afgørelse.

Stk. 5. Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklagers afgørelse efter stk. 4 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

§ 10. Med bøde eller fængsel indtil 4 måneder straffes den, der overtræder §§ 5-9 a.

Stk. 2-3. ---

2. I § 10, stk. 1, ændres « §§ 5-9 a » til: « §§ 5-9 a eller undlader at efterkomme et påbud efter § 9 b, stk. 1 »

§ 5

I lov nr. 104 af 14. februar 2000 om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin, som ændret ved lov nr. 280 af 25. april 2001, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 7 indsættes:

«Kapitel 2 a

Påbud

§ 7 a. Konstaterer en person nævnt i dyreværnslovens § 24 a, stk. 1, at regler i denne lov eller regler fastsat i medfør heraf er overtrådt, kan en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri meddele den ansvarlige for et dyrehold påbud om inden for en fastsat frist at træffe de foranstaltninger, som findes nødvendige for at overholde disse regler. Påbud skal meddeles skrift-

ligt. Endvidere skal den, der har ansvaret for dyret, have lejlighed til at udtale sig, før påbudet meddeles.

Stk. 2. Stk. 1, 2. og 3. pkt., kan fraviges i det omfang, det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret.

Stk. 3. Der kan ikke meddeles påbud efter stk. 1, hvis den ansvarlige for dyreholdet i forvejen er meddelt pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud meddelt i medfør af stk. 1 bortfalder, hvis der efterfølgende udstedes pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold.

Stk. 4. En afgørelse efter stk. 1 kan påklages til Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklager. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre Sekretariatet fra Fødevare- og Veterinærklager træffer anden afgørelse.

Stk. 5. Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklagers afgørelse efter stk. 4 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

§ 8. Med bøde eller fængsel indtil 4 måneder straffes den, der overtræder §§ 3-5 a.

Stk. 2-3. ---

2. I § 8, stk. 1, ændres « §§ 3-5 a » til: « §§ 3-5 a eller undlader at efterkomme et påbud efter § 7 a, stk. 1 »

§ 6

I lov nr. 173 af 19. marts 2001 om udendørs hold af svin foretages følgende ændringer:

1. Efter § 15 indsættes:

»Kapitel 6 a
Påbud

§ 15 a. Konstaterer en person nævnt i dyreværnslovens § 24 a, stk. 1, at regler i denne lov eller regler fastsat i medfør heraf er overtrådt, kan en myndighed under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri meddele den ansvarlige for et dyrehold påbud om inden for en fastsat frist at træffe de foranstaltninger,

som findes nødvendige for at overholde disse regler. Påbud skal meddeles skriftligt. Endvidere skal den, der har ansvaret for dyret, have lejlighed til at udtale sig, før påbudet meddeles.

Stk. 2. Stk. 1, 2. og 3. pkt., kan fraviges i det omfang, det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret.

Stk. 3. Der kan ikke meddeles påbud efter stk. 1, hvis den ansvarlige for dyreholdet i forvejen er meddelt pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold. Et påbud meddelt i medfør af stk. 1 bortfalder, hvis der efterfølgende udstedes pålæg efter dyreværnslovens § 21 vedrørende samme forhold.

Stk. 4. En afgørelse efter stk. 1 kan påklages til Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklager. Klage har ikke opsættende virkning, medmindre Sekretariatet fra Fødevare- og Veterinærklager træffer anden afgørelse.

Stk. 5. Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklagers afgørelse efter stk. 4 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

§ 16. Med bøde eller fængsel indtil 4 måneder straffes den, der overtræder §§ 3-13.

Stk. 2-3. ---

2. I § 16, stk. 1, ændres « §§ 3-13 » til: « §§ 3-13 eller undlader at efterkomme et påbud efter § 15 a, stk. 1 »

§ 7

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2009, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Forbudet mod udstilling af ørekuperede hunde i dyreværnslovens § 11, stk. 3, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, gælder ikke for hunde, der er født før lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Dyreværnslovens § 17, stk. 3, § 18, stk. 1, og § 26 a, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, 8 og 16, træder i kraft den 1. januar 2010.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter ikrafttrædelsestidspunktet for dyreværnslovens § 17, stk. 2, som affattet ved den-

ne lovs § 1, nr. 5, og §§ 24 e og 24 f, som
affattet ved denne lovs § 1, nr. 14.

§ 8

Loven gælder ikke for Færøerne og
Grønland.